Գ. ՏԱՐԻ Թիւ 661 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 18 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 30 ՄԱՐՏ 1886 — 24 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آرەولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գաղղիական ոսկի [illegible]
Վեցամսեայ [illegible]
Եռամսեայ [illegible]
Գաւառաց և Օտար երկիրներ [illegible]

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր

Les annonces sont reçues à l'Easter Agency place Karakeuy Deïrmen Ha Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 17 ՄԱՐՏ, 1886

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ԲԵՐԿՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'իմանանք թէ Հիւանդանոցի պատուարժան Հոգաբարձութիւնը վերջնապէս որոշած է ի հիմանց վերաշինել զայս ազգային հաստատութիւն։

Մինչեւ իսկ կը հաւաստեն թէ, Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն վերաշինութեան գործն աւարտելուն պէս, — (որ կը կարծուի թէ Հոգեգալստեան Տօնին կը վերջանայ) — Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին վերաշինութիւնը պիտի սկսի։ Ցայտնի է թէ Հոգաբարձութեան յոյժ գործօն մէկ անդամը, Միքայէլ էֆէնտի Ցակոբեան, մեծագոյն բաժինն ունի Սամաթիոյ եկեղեցւոյն վերաշինութեան մէջ, որուն ամենայն հոգածութեամբ կը հսկէ։

Այս հաշուով, կ'երեւի թէ այս ամառ, յունիսին կամ յուլիսին, կը սկսի Հիւանդանոցին վերաշինութիւնը։

Հարկ եղած յատակագիծք վեր ի վերոյ յօրինուած են արդէն, և կը հաշ- [illegible] ջացնելու կը կարօտին։ Բայց ստոյգ կը համարուի թէ 20,000 ոսկւոյն մեծագոյն մասն իրենց մէջէն պիտի հայթայթեն եւ նուիրեն Պատ. Հոգաբարձութեան ազգասէր և բարեպաշտ անդամք։ Օրինակի համար, կ'իմանանք թէ Միքայէլ էֆէնտի Ցակոբեան յանձն առած է Հիւանդանոցին Ցիմարանոցի մասին շինութիւնն, և այսու իբր 4,000 ոսկի կը նուիրէ։ Էսաեան և Կիւմիւշկէրտան եղբարք ալ կը նուիրեն նմանօրինակ կարեւոր գումարներ։ Կայ նաեւ Սերովբէ էֆէնտին։ Կիւլպէնկեան Գէորգ աղային պէտը մին էր Հոգաբարձութեան ա'յն անդամներէն որոց վրայ հանգուցեալ Տ. Ներսէս Պատրիարքն, հանգիստը առթի մը մէջ, յականէ յանուանէ պարտ դրած էր վերաշինել Պեզճեան Ամիրային հիմնած հաստատութիւնը։ Սերովբէ էֆէնտին ինք, ի կենդանութեան, զայս յանձնաբարութիւն ի գլուխ հանելու ամէն յօժարամտութիւն ցոյց տուած էր։ Ուստի, ամեն ոք բերկրութեամբ պիտի լսէ թէ հանգուցելոյն զաւակներն, որդիական և մարդասիրական փափուկ զգացմամբ, պատրաստութիւն կը ցուցնեն

զայս բարոյական պարտաւորութիւն պատուաւորապէս հատուցանելու, կարեւոր գումար մը նպաստելով Հիւանդանոցին վերաշինութեան։ Ունճեան Օրիկ էֆէնտին ալ, որ Սերովբէ էֆէնտիի ամեն բարի խորհրդոց թելադրիչն ու զօրավիգն էր, կը կարծուի թէ նմանապէս կարեւոր գումարով մը պիտի սատարէ այս մեծ ձեռնարկութեան։ Ունճեան եղբարց մայրն ալ համեստ գումար մը կտակած է այս նպատակաւ։

Հիւանդանոցին վերաշինութեան պէտք եղած 20,000 ոսկւոյն այսպէս երեք հինգերորդն արդէն ապահովեալ կ'երեւի նոյն իսկ Հոգաբարձութեան և իւր անմիջական շրջանակին մէջ, և ընդարձակելով զայս շրջանակ, և դիմում ընելով ուրիշ հայ մեծատանց, ապահով կը համարուի թէ իբր 15,000 ոսկին պիտի հայթայթուի առանց մեծ դժուարութեանց։

Կը լսենք թէ մնացեալ գումարն ալ ժողովրդային հանգանակութեամբ պիտի հայթայթուի։

Կ'ըսուի նաեւ թէ, երբ Ս. Փրկչեան հաստատութեան վերաշինութիւնն սկսի, Թուրքիոյ գաւառային քաղաքի մը մէջ բնակող նշանաւոր հայ մեծատուն մը, որոյ բարեգործութիւնք և հանրօգուտ ձեռնարկութիւնք ստէպ [illegible] ները կը ցուցնեն, ա'յնչափ մեծ է Ս. Փրկչեան հաստատութեան մեր ժողովրդային դասերու ներշնչած սէրն ու համակրանքն, որ հաստատ յոյսեր կան թէ ժողովրդային հանգանակութիւնն առանց մեծ դժուարութեան կրնայ հայթայթել մի քանի հազար ոսկի։

Այս նուէրներով, այս խոստումներով և այս յոյսերով, Պատ. Հոգաբարձութիւնը վստահապէս կը ձեռնարկէ լրացնել ժամանակիս մի մեծ պահանջը, Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին ի հիմանց վերաշինութիւնը։

Կ'ըսենք ի հիմանց։ Խօսք կայ, — թէեւ չենք կրնար վերջնապէս հաստատել, — թէ Հիւանդանոցին դիրքն իսկ պիտի փոխուի։ Նկատելով թէ այժմեան շէնքն ի հարաւ կը նայի, մինչ դիմացի պարտէզը թէ' աւելի բարձր դիրք մ'ունի և թէ' հիւսիսային աւելի կազդուրիչ օդ մը կը վայելէ, մտադրութիւն կայ եղեր նոր շէնքը կառուցանելու արդի շէնքին դիմացի պարտէզին մէջ։ Ըստ այլ ծրագրոյ մը, արդի շէնքը մաս առ մաս վար առնելով, այժմեան տեղւոյ վրայ կ'ուզուի կառուցանել մաս առ մաս։ Այս նը-

կատմամբ, որչափ գիտենք, վերջնական որոշում չկայ դեռ։

Ըսինք թէ Ցակոբեան Միքայէլ էֆէնտի յանձն առած է Ցիմարանոցին վերաշինութիւնն։ Հիւանդանոցին ամեն մասերն ալ քարուկիր պիտի լինին։ Առողջապահական տեսակէտով, Հիւանդանոցի համար փայտեայ շէնք մը յարմարագոյն կը համարուի։ Բայց Ցիմարանոցը, դիւրահասկնալի պատճառաւ մը, քարուկիր պիտի լինի։ Այս մասին շինութիւնն ամենէն դժուար կը համարուի։ Ցիմարներուն ֆիզիքական և մտային վիճակին վրայ միանգամայն աւելի կ'ազդէ նիւթական շէնքը։ Մայրաքաղաքիս մէջ գտնուող յիմարանոցներուն արդի ձեւն ու շէնքն առողջաբանութեան և քաղաքակրթութեան արդի պահանջներուն ու ձեւերուն յարմար չեն երեւիր։ Մեր Հիւանդանոցին մօտ կառուցեալ Ցունական Հիւանդանոցին Ցիմարանոցի ճիւղն եւս լաւ օրինակ մը չի համարուիր նոր շինութեան մը։ Ուստի, նոր Ցիմարանոցին յատակագիծն յատկապէս ի Բարիզ յանձնարարուած է, և կը յուսացուի թէ, Բարիզեան յատակագծւոյն ճարտար գործադրմամբ, Հիւանդանոցին այս կարեւոր ճիւղը պարտ ու պատշաճ կատարելութեամբ օժտուած պիտի լինի։ Իսկ միւս ճիւղերուն շինութեան ձեւոյն նկատմամբ տակաւին ստոյգ բան մը չենք իմացած։

Ցոյս մեծ ունինք Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան պատ. անդամոց մարդասիրական և ազգասիրական հանրածանօթ զգացմանց վրայ, թէ ի գլուխ պիտի հանեն զայս հոյակապ ձեռնարկ, որ բաւ պիտի լինի անմահացնելու իրենց արդիւնալից պաշտօնավարութիւնն։ Աւելի քան կէս դար յառաջ, ժամանակին հայ մեծատունք էին որ կանգնեցին զայս բազմաբեղուն հաստատութիւն, որ անմահացուցած է իրենց անունները։ Շա՞տ է միթէ ակնկալել, եթէ ոչ պահանջել, որ ժամանակիս մեծատունք, որք ո'չ նիւթական հարստութեամբ, ո'չ ալ զգացմանց մշակութեամբ ու ազնուութեամբ վար չեն մնար կէս դար յառաջուան Ամիրաներէն, վերաշինեն անոնց շինածն, և հետեւող լինին նոցա գովելի օրինակին։ Այսպիսի մեծ գործերու համար, ժողովուրդն իւր առաջնորդներուն կը նայի, և այսպիսի մեծ գործոց մէջ, ժողովրդեան առաջնորդք եկեղեցականները չեն պարզապէս, այլ դրամ ունեցող մարդիկն են։ Երբ Իզմիր, որ վերջապէս գաւառային քաղաք մ'է, 6-700 տուն հայ ընտանեօք, կ'ունենայ մեծատուն մը որ 8-10,000 ոսկւոյ ծախիւք հոյակապ Հիւանդանոց մը կը կանգնէ, Կ. Պոլիս, իւր տեղային և գաւառային անհուն պէտքերովն և անհուն թշուառութեամբք, չա՞տ է արդեօք եթէ ունենայ 20,000 ոսկւոյ ծախիւք նոր Հիւանդանոց մը, և փոխարէն մէկի՝ քանի մը բարերարներ որք յօժարին տալ կամ գտնել զայդ գումար։ Բայց կարծենք թէ այս մեծ գործն ի գլուխ հանելու համար, Հոգաբարձութեան պատ. անդամք յորդորներու չեն կարօտիր։ Կը հաւատանք թէ իրենք նախախնամական պաշտօն մ'ունին՝ գաւառներէն, Պոլսոյ խաներէն եւ թշուառութեան ամեն անկիւններէն ի Ս. Փրկիչ փոխադրուած որբոց, հիւանդաց և այլ հարկաւոր եղկելեաց հոգը տանելու, և անոնց նիւթական, բարոյական և մտային բարեկեցութիւնն ապահովելու։ Եւ որ աւելին է, միայն մեք չենք որ կը տածենք այս հաւատք։ Հոգելոյս Պատրիարքը նոյն հաւատքն ունէր։ Արդի Պատրիարքն և արդի Վարչութիւնք նոյն հաւատքն ունին։ Հայ ժողովուրդն ընդհանրապէս նոյն հաւատքը կը տածէ, և ա'յս է պատճառն որ Ազգ. Հիւանդանոցը կառավարող ո'չ մէկ մարմին ներկայ մարմնոյն չափ յարգ, համակրանք և վստահութիւն գտած է Ազգին և իւր պաշտօնական մարմնոց կողմէ։ Կը հաւատանք թէ որբոց եւ թշուառաց Աստուածը պիտի տայ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամոց բաւական իմաստութիւն, բաւական կարողութիւն և արտաքին բաւական օգնութիւն՝ արժանապէս կատարելու համար մարդասիրական այնպիսի մեծ հարկ մը և այնքան արդիւնաւոր բարեգործութիւն մը, ինչպէս կոչուած է լինել Հիւանդանոցին վերաշինութիւնը, նա' որ, աղեխարշ Սովու մը սկզբան ամեն չփոթութեանց և ամեն յուսահատութեանց մէջ, յարուցած էր Նախախնամական մարմին մը, Խնամատար Ցանձնաժողով մը, և օգնած էր անոր՝ հազարներու նիւթական և բարոյական կեանքը փրկելու։ Եւ եթէ այսօր կը փութանք Հիւանդանոցի վերաշինութեան վերաբերող առաջին լուրերն աւետել Ազգին, այն հաստատ համոզմամբ է թէ, այս լրոց մէջ արդէն կ'երեւի հասարակաց հաւատքին իրագործման մէկ բարեգուշակ և ուրախալի սկզբնաւորութիւնը։

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ խնդիրն անորոշ վիճակ մ'ունի միշտ։ Աղեքսանդր Իշխանին Արեւ. Ռումէլիի կուսակալութեան տեւողութեան մասին համաձայնութիւն չգոյացաւ դեռ։ Այս առկախ կացութենէ մեծապէս կ'օգտին ռուսական գործակալք, որք թէ' Պուլկարիոյ և թէ' Ռումէլիի մէջ Աղեքսանդր Իշխանին դէմ հակառակութեան շարժումն յառաջ կը տանին։ Զարմանալի է անոնց թշնամութիւնն որով ռուս կառավարութիւնը չդադրեցաւ հալածելէ Աղեքսանդր Իշխանը։

—ՑՈՒՑՈՒՄ կայ, կ'ըսեն անգղ. լրագիրք, նա'և յՍլավոնիա և ի Մակեդոնիա, թէեւ Վիեննայի լրագիրք յատուկ խնամ կը տանին այս նկատմամբ կատարեալ լռութիւն պահելու։ Ինչպէս անցեալ տարին ունեցաւ իւր ա'նակնկալ Պալքանեան դէպքեր, 1886 տարւոյն ալ վերապահուած են եղեր անակնկալ դէպքեր մի և նոյն երկրաց մէջ։

—Բ. ԴՈՒՌԸ, Թայմզի խօսքով, հիմակ աւելի տրամադիր է եղեր զիջանելու Աղեքսանդր Իշխանին աղաչանաց և գնա Արեւ. Ռումէլիի Կուսակալ կարգելու անորոշ պայմանաժամով։

—ԳԵՐՄԱՆ և իտալական կառավարութիւնք կ'աշխատին ելք մը գտնել պուլկարական խնդրոյն, և ինչ ինչ առաջարկներ մատուցած են, որոց ընդունելութիւնն ապահով չէ դեռ։

—ՀԵԼԼԷՆ կառավարութիւնն իմացուցեր է Բ. Դրան թէ, ո'րչափ ալ թշնամական դիտում մը չունենայ Թուրքիոյ դէմ, սակայն չի կրնար ցրուել զ'իւր բանակ մինչեւ որ պուլկարական խնդիրը չլուծուի։

—ԻՏԱԼԻԱ կ'աշխատի եղեր որ Բ. Դուռն Ցունաստանի հետ ուղղակի բանակցութեամբ կարգադրէ հելլենական խնդիրը։

—ՎԱՌՆԱՅԷ կը հեռագրուի թէ պուլկար կառավարութիւնը պարտաւորուած է ազդու միջոցներ ձեռք առնուլ Ռուսիոյ կուսակից մեքենայիչներուն դէմ, որք Պ. Ջանքոֆի տնօրէնութեան ներքեւ կը գործեն։ Ասոնցմէ 13 անձինք ձերբակալուած են, և քանի մը լրագիրք դադարման դատապարտուած են։ Պ. Ջանքոֆ ռուսական հովանաւորութեան ներքեւ մտեր է, ձերբակալուելու համար։

—ԱԹԷՆՔԻ պաշտօնական լրագիրը մարտ 26ին հրատարակեց արքայական հրամանագիրն, որ ապրիլ 4ին զինուց ներքեւ գտնուելու կը հրաւիրէ պահեստից երկու նոր կարգեր եւս։

—ՅՈՅՆ զօրավարք երեք ամրացեալ բանակատեղեր հաստատած են Թեսալիոյ սահմանաց վրայ։ — Պ. Տէլեանիսի կառավարութիւնը պահեստից երկու նոր կարգեր եւս ի զէն կոչելու քաջալերուեր է Թուրքօ-պուլկար խնդրոյն նոր չփոթութիւններէն։

—ԹՈՒՐՔՕ-ՊՈՒԼԿԱՐ համաձայնութիւնը վաւերացնելու համար Դեսպանախորհրդոյ մը գումարման գաղափարը ջուրն ինկեր է։

—ՌՈՒՍԻԱ միայն կ'ընդդիմանայ Իտալիոյ առաջարկութեան, որուն համեմատ Տէրութիւնք պէտք է յայտարարեն թէ Ռումէլիի կուսակալութեան պաշտօնն յանձնուած է ժամանակին Պուլկարիոյ Իշխանին, ո'վ ալ լինի։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ. Ի Զուիցերիա, երբ Նահանգային ժողովք խնդիր մը չկարենան որոշել, ժողովրդային քուէի կ'ենթարկեն։ Դէյնէի նահանգին մէջ կաթոլիկ կղերին առանձնաշնորհմունք և արտօնութիւնք խնդրոյ նիւթ եղած էին, և օրէնքով մը ջնջուած։ Տգած վէճերուն վրայ, ժողովրդային քուէարկութիւն կատարուելով, 10,410 ի դէմ 11,651 ժողովրդային քուէիւք ջնջեալ առանձնաշնորհմանց և արտօնութեանց վերահաստատման օրէնքն ընդունուեցաւ։ Ազատական լրագիրք կը գանգատին նահանգային կառավարութեան և կղերին ժողովրդեան վրայ ի գործ դրած ճընշումէն։

—Զուիցերիոյ Դաշնակցային Խորհուրդ Գերմանիոյ և Իտալիոյ առաջարկեց կոթառի ներքնուղւոյն գծին վրայ երկրորդ երկաթուղւոյ մը շինութիւնը։ Գերմանիա հաւանեցաւ։ Իտալիա դեռ չպատասխանեց։

ԱՆԳԼԻԱ. Մարտ 24 ին, Վիքթորիա Թագուհին Վալէսի Իշխանին և արքունական գերդաստանին այլ անդամոց հետ, առաջին քարը դրաւ (արծաթեայ գործիքով մը) մեծ շէնքի մը, որ Անգլիոյ Բժշկական մարմնոյն քննութեանց պաշտօնական վայրը պիտի լինի, իբրեւ մասն Բժշկական Ճեմարանին։ Հիմնաքարին հետ մէկտեղ զետեղեցան ամէն ամններ որք կը պարունակեն Թայմզ, Մօրնինկ Բօսթ, Անգլիոյ բժշկական գլխաւոր թերթին Լանսեթի թիւեր, և այժմեան անգլիական քանի մը տեսակ դրամներ, նաեւ յայտագրեր ծանուցանող թէ Վիքթորիա Թագուհին դրած է հիմնագիրը։ Շատ տարիներէ հետէ առաջին անգամ լինելով, Թագուհին հրապարակաւ խօսեցաւ այս առթիւ, Բժշկաց և Վիրաբուժից մարմնոյն կողմէ իրեն մատուցեալ ուղերձի մը համար շնորհակալութիւն յայտնելով, և գնահատելով այս մարմնոյն առ մարդկութիւնն ընծայած նշանաւոր ծառայութիւնները։

ՖՐԱՆՍԱ. Կոմսուհին Շանպօռի, այրի Շանպօռի կոմսին՝ պետին Պուրպոնեան գերդաստանին, մեռաւ անցեալ հինգշաբթի ի Կորից, յԱւստրիա։ Կոմսուհին, աւելի քան զ'իւր ամուսին, հակառակ էր Օռլէանեան գերդաստանին, և կոմսին յաջորդութեան պահուն, առաջնութեան իրաւունքը զլանալով Բարիզի կոմսին, հանդիսապէս հաշտած էր Պուրպոնեանց երէց ճիւղին և կրտսեր ճիւղին անհաշտ հակառակութիւնն։ Այժմ երէց ճիւղն անժառանգ ոչնչացած է, և ասպարէզը կրտսեր ճիւղին, այն է՝ Օռլէանեանց մնացած է։

—Ի ԲԱՐԻԶ կան այժմ 100 գործակալութիւնք, որք դասու բաժանեալ, իբրեւ միջնորդք ամուսնութեանց։ Ասոնցմէ մին այր տեսարակները քններ է հետաքրքիր Բրաւնիկագիր մը, 8 ամսու մէջ 202 ամուսնութիւններ գոյացուցեր է։ Այս գործակալութիւնք երբ երկու կողմերն իրարու ծանօթացնեն և ամուսնութիւնը կնքուի, օժտին վրայ 100ին 5 կը ստանան։ Երբեմն երկու կողմէն ալ ստանալով նոյն գումարն, 100ին 10 կը գանձեն, յորմէ շատ կլոր հասոյթ մը կը գոյանայ։ Այս ամուսնական գործակալութիւն շատ կը յաջողին թէ' ի Լոնտոն և թէ' Բարիզ, ընկերութեան թէ' բարձր, թէ' միջին և թէ' մանաւանդ խոնարհագոյն դասուց մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍ. Նուպար փաշա, իւր որդին Պօղոս փաշա՝ քաղաքային ճարտարագէտ, անգլ. գնդապետ Սքօթ Մօնքրիէֆ և հազարապետ Ռէնզըր պաշտօնեայք հանրային շինուածոց նախարարութեան, երկրաբան Պ. Միչէլ տարրագէտ Պ. Հուքըր, մարտ 22 Գահիրէ վերադարձան Սուէզէ, ուստ 170 մղոն հեռի, Կարմիր Ծովուն արև

—)(63)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

Բ.

ԱՆՑԵԱԼՆ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅՆ

Վայրկենի մը մէջ Տօքթօրն ոգեւորեց զայն և խելքը գլուխը բերաւ։

«Սարքանի՛ . . . Սարքանի՛ . . .» մրմռաց։

Հարկ էր որ Պետրոս քիչ մը հանգիստ առնուր այս ցնցումէն յետոյ, բայց չուզեց։

—Ո՛չ, ըսաւ։ Դուք ձեր պատմութիւնն սկսած ժամանակ ըսիք ինձ. «Նախ Տօքթօր Անթէքիրթի պատմութիւնն ընեմ այն վայրկենէն սկսեալ, յորում Մաթիաս Սանտորֆ կամ ինքզինք Ադրիականի ջուրերուն մէջ նետեց . . .»

—Այո՛, Պետրոս։

—Կը մնայ ձեզ ուրեմն պատմել ինձ ինչ որ տակաւին չեմ գիտեր Մաթիաս Սանտորֆի վրայ։

—Կարողութիւն ունի՞ս զիս մտիկ ընելու։

—Խօսեցէք, կ'աղաչեմ։

—Խօսիմ, ըսաւ Տօքթօրն։ Աւելի լաւ է ժամ մ'առաջ յայտնել ամեն գաղտնիք, զորս իրաւունք ունիս իմանալու, հանդերձ այն սարսափելի բաներով, զորս կը պարունակէ այդ անցեալ, որպէս զի ուրիշ ժամանակ յիշելու հարկ չմնայ։

«Դու կրցեր էիր կարծել, Պետրո'ս, թէ լքեր էի զքեզ, որովհետեւ մեկներ էի Կրավոզայէն . . . ։ Ուրեմն մտիկ ըրէ զիս և առայս դատէ։

«Գիտես, Պետրո'ս, թէ մեր դաւաճանութեան գործադրութեան համար որոշեալ աւուր նախընթաց երեկոյին, ընկերքս և ես Բիզինոյի բերդէն փախչիլ ուզեցինք։ Բայց Լատիսլաս Զաթմար բռնուեցաւ պահապաններէն այն միջոցին ուր մեր քով կ'իջնէր բերդին ստորոտը։ Հայրդ և ես Պուզոյի ուղխէն յափշտակուելով պրծանք անոնց ձեռքէն։

«Ֆոյիպայի յորձանքներէն հրաշիւք ազատելէ յետոյ, երբոր Լէմէի ջրանցին եզրն եւանք, թշուառական մը տեսաւ զմեզ, և առանց վարանելու վաճառեց մեր գլուխներն, որոց համար կառավարութիւնը վարձ խոստացած էր։ Ռովինեոյ բնակեալ ձկնորսի մը տան մէջ գտան զմեզ այն վայրկենին, յորում բաց ձկնորսն զմեզ Ադրիականի միւս կողմը փոխադրելու կը պատրաստուէր։ Հայրդ բռնուեցաւ ու նորէն Բիզինոյ տարուեցաւ։ Իսկ ես, աւելի բաղդաւոր, յաջողեցայ փախչիլ։ Ասոնք գիտես։ Գանք այժմ չգիտցածներուդ։

«Այն Քարբենա կոչուած թշուառական սպանիացւոյն մատնութենէն առաջ, որով Անտրէա Ֆէրրաթոյ իւր ազատութիւնն ու կեանքը միանգամայն կորսնցուց, երկու մարդ Թրիէստի դաւադրութեան գաղտնիքը վաճառած էին։

—Անուննի՞ն . . . գոչեց Պետրոս Պաթորի։

—Հարցու նախ ինձ թէ ի՛նչպէս յայտնուեցաւ անոնց դաւաճանութիւնը, պատասխանեց Տօքթօրն։

Եւ անմիջապէս պատմեց Բիզինոյի բերդին խցիկին մէջ անցածներն, և թէ ի՛նչպէս լարանական երեւութի մը շնորհիւ իմացեր էին երկու դաւաճաններուն անուններն։

—Անուննին, Տօքթօ'ր, գոչեց նորէն Պետրոս Պաթորի անհամբեր։ Անշուշտ չպիտի ծածկէք ինձմէ։

—Պիտի ըսեմ։

—Ո՞վ են։

—Մին այն հաշուապէտն է, որ Լատիսլաս Զաթմարի տունը մտեր էր իբրեւ լրտես։ Գեւ մեռցնել ուզող մարդն է, Սարքանի։

—Սարքանի՛, գոչեց Պետրոս յառաջ քալելով դէպի Տօքթօրը, Սարքանի՛ . . . ։ Այն թշուառականն . . . ։ Եւ դուք գիտէի՛ք . . . դուք, Ստեփան Պաթորիի ընկերը . . . դուք որ ձեր պաշտպանութիւնը կ'ընծայէիք անոր որդւոյն . . . դուք, որուն սիրոյս գաղտնիքն հաւատացեր էի . . . և դուք ալ քաջալերած էիք . . . դուք թող տուիք այդ անըղդամին որ Սիլաս Թորոնթալի տունը մտաւ, մինչ կրնայիք մէկ խօսքով վանտել տալ անտի . . . ։ Եւ ձեր լռութեամբ քաջալերեցիք զայն ոճիր . . . այո', զայն ոճիրն . . . որ Թորոնթալի տարաբաղդ աղջկան այդ վատին ձեռքը մատնեց։

—Այո՛, Պետրոս, ըրի զայդ։

—Ինչո՞ւ համար։

—Վասն զի չէր կրնար քու կինդ լինիլ։

—Նա՛ . . . նա՛ . . . ։

—Վասն զի, եթէ Պետրոս Պաթորի ամուսնանար օրիորդ Թորոնթալի հետ, առաւել զարհուրելի ոճիր մը գործուած կը լինէր։

—Բայց ինչո՞ւ . . . ինչո՞ւ . . . կը կրկնէր Պետրոս տագնապագին։

—Վասն զի Սարքանի մեղսակից մ'ունէր . . . այո', մեղսակից մ'այն նողկալի մեքենայութեան՝ որ ի մահ մատնեց քու հայրդ . . . ։ Եւ այն մեղսակիցն է Սիլաս Թորոնթալ սեղանաւորն։

Պետրոս հասկցաւ . . . չկրցաւ պատասխանել։ Մկանց ձգտում մը կը պրկէր շրթունքն, և եթէ սոսկումէն բոլոր մարմինը չանզգայանար ու չձգտէր, պիտի նուաղէր ընկնէր։ Կոպերը խոշոր բացուած, կարծես թէ հայեացքն անզննելի խաւարի մը մէջ սուզեալ էին։

Քանի մ'երկվայրկեան միայն տեւեց այս վիճակ որոյ միջոցին Տօքթօրը զարհուրելով հարցուց ինքնիրեն թէ արդեօք երիտասարդը պիտի ընկճէ՞ր այս ամենածանր հարուածէն։ Բայց Պետրոս Պաթորի կորովի բնութիւն մ'ունէր։ Կրցաւ զսպել սրտին բուռն ամբոխումը։ Քանի մ'արտասուք վիժեցին աչքէն . . . ։ Ցետոյ, իւր թիկնաթոռին վրայ ընկնելով, իւր ձեռքը Տօքթօրին ձեռքին մէջ թողուց։

—Պետրո'ս, ըսաւ Տօքթօրը զօրաւոր և միանգամայն ծանր ձայնիւ. համայն աշխարհի համար երկուքս ալ մեռած ենք։ Այժմ ես մինակ եմ աշխարհի վրայ, ո'չ զաւակ ունիմ, ո'չ բարեկամներ . . . ։ Կ'ուզե՞ս իմ որդիս լինիլ։

—Այո'. . . հայր . . . պատասխանեց Պետրոս Պաթորի։

Եւ, ստուգիւ, հայրական զգացումն որդիական զգացման հետ միանալով, երկուքն ալ միմեանց թեւերուն մէջ ընկան։

Գ.

ՌԱԿՈՒԶԱՅԻ ՄԷՋ ԱՆՑԱԾ ԱՆՑՔԵՐԸ

Մինչ այս խրոխութիւնք կը կատարուէին Անթէքիրթայի մէջ, ահաւասիկ այն վերջին անցքերն որք անցան ի Ռակուզա։

Տիկին Պաթորի ոչ եւս էր այն քաղաքին մէջ։ Որդւոյն մահուանէն յետոյ, Պօրիք՝ քանի մը բարեկամաց օգնութեամբ՝ աշխատեր հաներ էր զայն Մարինէլլա փողոցի տունէն։ Առաջին օրերը վախցուեր էր թէ տարաբաղդ մայրը, չկրնալով դիմանալ այս վերջին հարուածին, խելքը պիտի կորսնցնէր։ Եւ արդարեւ, այդ կորովի կին մտագարութեան նշաններ տուաւ, յորմէ շատ վախցան բժիշկներն։ Այս պայմանաց մէջ և անոնց խորհրդով տիկին Պաթորի Վինթիչէլլոյ գիւղակը տարուեցաւ, բարեկամի մը տուն։ Անդ ամեն խնամք տարուեցաւ իրեն։ Բայց ի՞նչ մխիթարութիւն կրնային ընդունել տալ այդ մօր, այդ կնոջ, որ կրկնապէս վիրաւորեալ էր իւր սիրելի ամուսնոյն և միակ մխիթարութիւնն եղող որդւոյն կորստեամբ։

Իւր ծերունի ծառայն չէր ուզած թողուլ զայն։ Ուստի, Մարինէլլա փողոցին տունը գոցուելէ յետոյ՝ անոր հետ գնացած էր իբրեւ հանապազօրեայ խոնարհ կարեկից նորա դառն կսկիծներուն։

Գալով Սավա Թորոնթալի, զոր Պետրոս Պաթորիի մայրը չարաչար անիծեր էր, բնաւ խօսք չեղաւ մէջերնին անոր վրայ։ Զեյ իսկ գիտեր թէ աղջկան յանկարծ նուաղելուն և ծանրապէս հիւանդանալուն պատճառ ամուսնութիւնն յետաձգուած էր։

Արդարեւ աղջկան կրած անակնկալ սարսափելի հարուածն անկողնոյ ծառայել հարկադրած էր զայն։ Իւր սիրած երիտասարդը մեռեր էր . . . յուսահատութեան անշուշտ . . . և անոր մարմինն էր որ գերեզմանատուն կը տարուէր այն վայրկենին ուր ինք իւր ապարանէն դուրս կ'ելնէր՝ ա'յն զարհուրելի միութիւնն երթալ կատարելու համար։

Տասն օր, այն է մինչեւ յուլիս 16, Սավա յոյժ երկիւղալի վիճակի մէջ էր։ Մայրն բնաւ չմեկնեցաւ քովէն։ Վերջին խնամք էր զոր կրցաւ տալ նմա տիկին Թորոնթալ, վասն զի նա ալ մահացու հարուած մը պիտի կրէր։

Այն երկար ժամերուն մէջ ի՞նչ խորհրդածութիւնք փոխանակուեցան ընդ մօրն և աղջկան, դժուարին չէ գուշակել։ Երկու անուանք անդադար կը յեղյեղուէին արտասուօք և հեծութեամբ. —Սարքանի անունն, անիծելու համար, —Պետրոսի անունն, որ չիրմի վրայ քանդակեալ անուն մ'եղած էր, ողբալու համար։

(Շարունակելի)

ժամեան եղերաց մօտ, Եգիպտոսի առաջին նաւթահորին բացման հանդիսատես եղած էին։ Թէեւ երկար ժամանակէ հետէ կը կարծուէր թէ այն կողմեր նաւթահորեր կան, 1884 սեպտեմբերին էր որ ի Գահիրէ գտնուող Պ. Տըպէյ անուն պելճ հանքային ճարտարագէտը ղրկուեցաւ քննութիւն մ'ընել։ Պ. Տըպէյ հաստատեց նաւթի գոյութիւնն, և խնդրեց որ նախնական ծախքերն արտօնուին։ Կառավարութիւնն 3,000 ոսկի տուաւ իրեն, գործաւորներ բռնելու և զայս գիւտ յառաջ տանելու համար։ Պ. Տըպէյ, 30 պելճ գործաւորներ առած, ընտանեօք գընաց հաստատուել անապատին մէջ, հեռի ամեն հաղորդակցութենէ։ Եգիպտական կառավարութիւնն յանձն առած էր Պ. Տըպէյի ծախքերը հոգալ մինչեւ մարտ 1։ Պ. Տըպէյ, քնակիչ, ջուր, բոյս, վերջապէս բնակութեան բնաւ յարմարութիւն չունեցող երկրի մէջ ամենայն հաստատութեամբ աշխատեցաւ։ Մանրազնին քննութեամբ մը, յունուար 15ին սկսաւ փորել տալ ծովէն 30 եարտա հեռի կէտ մը։ Մինչեւ փետր. 27 բան մը երեւան չելաւ։ Բայց փետր. 28ին, պայմանաժամուն աւարտումէն մէկ օր առաջ, կիսովին յուսահատ Պ. Տըպէյի երեսն ուրախութեամբ ոգեւորեցաւ, երբ յանկարծ քարիւղի ցայտուած մը երկու մէթրօ վեր բարձրացաւ։ Նուպար փաշա զայս իմանալուն պէս, վերոյիշեալ մասնագէտներն հետ առած քննութեան գընաց, և ապացուցուեցաւ թէ, քարիւղ արդարեւ կայ այն կողմեր. թէ հողին երկրաբանական կազմութիւնն յոյժ նպաստաւոր է քարիւղի գոյութեան. թէ արդի աննպաստ պարագայից մէջ իսկ միակ աղբիւր մը օրն երկու տակառաչափ նաւթ կուտայ (այսինքն՝ չզտուած քարիւղ.) թէ նաւթին ծանրութիւնն է 88 առ 100. թէ նաւթին գտնուած տեղը դիւրամատոյց է ծովեզերքէն, ուր կայ լաւ նաւահանգիստ մը։ Եգիպտոսի թէ՛ կառավարութեան և թէ՛ ժողովրդեան համար մեծ բախտ մը կը համարուի այս գիւտ։

—ՆԱԽՈՐԴ ԽՏԻՎ Իսմայիլ փաշա և այլ եգիպտացի իշխանք դատ բացին Եգիպտոսի բնիկ դատարանաց առջեւ, խտիվական կառավարութենէն պահանջելով աւելի քան 5 միլիոն անգլ. ոսկւոյ կալուած և դրամ, իբրեւ իրենց իրաւունքը՝ նախորդ Խտիվին ժամանակէն։ Որովհետեւ պահանջուած կալուածոց վրայ միջազգային կարգադրու- [illegible] Հիւպատոսք գործին մէջ մտան, և Իսմայիլ փաշային բացած դատավարութիւնն ապօրէն հռչակեցին՝ իբրեւ հակառակ Եգիպտոսի Պարտուց Ցարդարման միջազգային օրէնքին։ Հիւպատոսք բնիկ դատարաններն անձեռնհաս կը գտնեն այսպիսի դատ մը վճռելու. և Խտիվին կառավարութենէն կը խնդրեն դատն յղել Եգիպտոսի միջազգային դատարաններուն։

—Սահմանագլխին վրայ նա՛եւ Վադի-Հալֆայի պարպումն որոշուեր է, հակառակ Մուխթար փաշային բողոքներուն։

—ՍՈՒՏԱՆ. Սուաքինէ ղրկուած հեռագրաց նայելով, Հապէշք Քասալայի մօտ յաղթեր են Սուտանցի Արաբաց, որոցմէ 550 մարդ ջարդեր են։ Օսման Տիկմա, Հապէշներուն յառաջխաղացութեան դիմադրելու համար, Թամայիի նախկին ռազմավայրին վրայ բերդ մը շիներ է և 8 թնդանօթներով զիներ է զայն։

—Զրոյց կայ թէ Պերպերի մօտ Մէհտիականք մեծ բանակ մը կազմեր են, որ կը պատրաստուի Եգիպտոսի վրայ քալել անմիջապէս։

ՌՈՒՍԻԱ. Կը հաստատուի թէ Ջարն և Ջարուհին ապրիլի սկիզբը Բեդերսպուրկէ պիտի մեկնին, և այցելեն Օտեսա, Նիքոլայեֆ և Սեւաստոփոլ։

—Ներկայ տարւոյ Ելմտացոյցին բացը գոցելու համար, ռուս կառավարութիւնը Բեդերսպուրկի Դրամազեղչի Պանքային արտօնութիւն տուեր է 46,000,000 ռուպլիի գումարի մը համար պետական արժեթուղթ հանելու։

—Թայմզին Բեդերսպուրկի թղթակիցը կը հեռագրէ մարտ 23ին. «Արդի Ջարին իշխանութեան ներքեւ, ռուս Եկեղեցւոյն մէջ կրօնային եռանդն զգալապէս աւելցած է։ Մեծ Պահոց առաջին շաբաթը կը կոչուի Օրթոտոքսութեան տօնը, նշանակ յոյն-ռուսական Եկեղեցւոյ յաղթութեան իւր համայն թշնամեաց վրայ, այսինքն միւս բոլոր Եկեղեցեաց և դաւանութեանց վրայ, որք ամեն ռուսական եկեղեցեաց մէջ կ'անիծուին Օրթոտոքս անաթեմայով։»

—ՊԱՐԻԶԻ մէջ մարտ 15/27 ին քարիւղի արհեստագործութեան և վաճառականութեան պարապող մարմնոց մէկ ընդհանուր ժողովը պիտի գումարուէր, յորում, ըստ ծանուցման Ռիւգէրի, Սդիւարդ դնդապետը պիտի ներկայացնէր Լոնտոնի Առեւտրական Սենեակն և Բարիզի Ընկերակցութիւնն, և Պաթումի անգլ. փոխ-հիւպատոս Պ. Բիքօք ալ ներկայ պիտի գտնուէր, ժողովոյն բանակցութիւններն ու որոշումներն իւր կառավարութեան տեղեկագրելու համար։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ 90րդ տարին մտնելուն առթիւ ի Պերլին կատարուած պաշտօնական և ժողովրդային ուրախութեան ցոյցերուն նմանը չէր տեսնուած մինչեւ իսկ երբ գերման բանակն յաղթական կը վերադառնար ի Պերլին։ Պերլինի փողոցներն անանցանելի եղած էին, ա՛յնչափ ստուար թըւով ժողովուրդ նոյն օրը կը փութար Կայսերական Պալատան առջեւէն անցնիլ, և ուղերձներով, պսակներով, փունջերով, շնորհաւորել ծերունի Կայսրը։ Գերմանիոյ փոքր Վեհապետներ և ազնուականութեան ընտրելագոյն մասը կը գտնուէին ի գլուխ այս բազմութեան։ Ծերունի Վեհապետն երեկոյին ներկայ գտնուեցաւ Կայսերական Թատրոնին մէջ ընտիր ներկայացման մը, և իւր քաջառողջ երեւոյթ շատ լաւ տպաւորութիւն ըրաւ։ Հետեւեալ օրը Կայսրը, Պիզմարք իշխանին միջոցաւ յայտարարութիւն մը հանելով, «իւր սիրեցեալ գերման ժողովրդեան» խորին շնորհակալութիւն յայտնեց համակրանաց ցոյցերուն համար, «որոցմէ, կ'ըսէր, նոր ոյժ և վստահութիւն ստացայ, իմ ծերութեան չնայելով, գործելու ցորչափ Աստուծոյ հաճոյ թուի թոյլ տալ ինձ գործել ի բարութիւն իմ ժողովրդեան»։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան, ատենապետութեամբ Գեր. Խորէն Նար-պէյ Սրբազանի։ Ժողովն զբաղեցաւ միմիայն անհատական եւ ամուսնական խնդիրներով։

Ըստ որոշման Քաղաքական Ժողովոյ, Պատրիարքարանի անգագրատան սենեկի դիւանապետ Բլուեան Սեպուհ էֆէնտի երէկ իրիկուն Պանտըրմայի շոգենաւով Պալըքէսէր ուղեւորեցաւ։ Սեպուհ էֆէնտիի պաշտօն տրուած է տեղւոյն ազգայնոց միջեւ ծագած հաշուական և այլ խնդիրները քննելով կարգադրել և տեղեկագրել Ազգ. Կեդր. Վարչութեան։

Սեբաստիոյ առաջնորդ Գեր. Պետրոս Եպիսկոպոս ընդարձակ նամակ մը ուղղելով ի Պատրիարքարան, կը ծանուցանէ թէ ո՛չ Սեբաստիոյ և ո՛չ ալ թեմօրէից ազգայնոց մէջ կրօնափոխական որ և է շարժում տեղի ունեցած չէ։

Շումնուէն մեզ կը գրեն.

Ցաւօք կը ծանուցանեմք այն զգալի կորուստն զոր ունեցանք յանձին Ղազար աղա Ցախըրճեանի, որ իւր բարեպաշտութեամբը և առատաձեռնութեամբը միակ նեցուկն և սպասէնն էր Շումնուի հայ գաղթականութեան։ Մի տարի հիւանդ պառկելէն յետոյ 1886 փետրվար 1ին կնքեց իւր մահկանացուն ի հասակի 45 ամաց. այժմ հանգուցեալը մէկ հատիկ 16 ամեայ Օհաննէս անուն պատանեակ մը կը թողու, որ իւր հեզահամբոյր բնաւորութեամբը և առաքինի վարուքը հայութեան օգտակար անդամ մը լինել կը խոստանայ ի սփոփանս իւր ազնիւ գերդաստանին։

1881 ին Խասգիւղի մէջ կազմուած Ընթերցասիրաց Ընկերութիւնն, որ բարեգործական ազնիւ նպատակ մը ընտրած է իրեն, «Աղքատիկ այլ ուշիմ տղայք պաշտպանել իրենց դպրոցական շրջանին մէջ», այժմ ունի քսան եւ հինգ պաշտպանեալներ, որոցմէ երկուքը կայսերական քաղաքային բժշկական, մին՝ կայս. Միւլքիէին եւ մին՝ Համիտիյէ Առեւտրական վարժարաններն կը յաճախեն, իսկ մնացեալք ի Ներսեսեան վարժարան Խասգիւղի։ Սոցա երթեւեկի, զգեստուց, դպրոցական պիտոյից եւ թոշակաց եւ ի հիւանդութեան՝ բժշկի, դեղօրէից եւ այլ բոլոր անմիջական ծախքերն Ընկերութեան կողմէ կը մատակարարուին։

Ուրախալի երեւոյթ մ'է տեսնել որ հասարակութիւնը ջերմ համակրութիւն կը ցուցնէ այդ ընկերութեան նկատմամբ։ Եւ ասոր ապացոյց կրնայ համարուիլ շաբաթ իրիկուան թատերական երեկոյթն ի նպաստ Ընթերցասիրաց ընկերութեան։ Նոր Թատրոնի բոլոր օթեակները, թիկնաթոռներն եւ աթոռներն գրաւուած էին երկու սեռի հասարակութեամբ։ Պ. Մնակեան եւ իւր խումբի ընտիր կերպիւ կատարած թատերախաղն յաճախակի ծափահարութեամբք եւ սրտընդոստ կեցցէներով ընդունուեցաւ։ Հասոյթն ակնկալուածէն աւելի գոհացուցիչ լինել կը կարծուի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ

Թաղական Խորհրդոյ Էյուպի

Ըստ հրահանգի Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան, Թաղիս ազգահամարի ցուցակը պատրաստուած է Թաղ. Խորհրդոյ կողմանէ և Ազգային ուղղակի Տրոց բաշխումը կատարուած է։ Ուստի յարգոյ թաղեցիներէն որոնք որ դիտողութիւն ունին՝ կը հրաւիրուին Թաղիս Խորհրդարանն, իրենց դիտողութիւնքն ընելու՝ Թուականէս մինչ 15 օր։ Սոյն պայմանաժամին լրանալէն յետոյ որ և իցէ դիտողութիւնք անլսելի են։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենապետ — Ատենադպիր

ՍԵՊՈՒՀ Մ. ԱԼԵԱՆԱՔ — Ա. Մ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

1886 մարտ 16

Էյուպ Ս.՚Եղիա

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ Ատանայի Անտառաց քննիչ Գէորգ էֆէնտի Գուռանեանի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Քաղաքապետութեան թղթակցութեանց դիւանի առաջին քարտուղար Թէվֆիգ պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայսերական անձնական Գանձուն արքունի կալուածոց Յանձնաժողովոյ նախագահ Հիւսէին Ֆիքրի էֆէնտիի։

Տէօէ-Աղաճի կառավարիչ անուանեցաւ Այտընի գաւառին Մէքմուճէի Պէհճէտին պէյ։

Զամալճայի նախնական դատարանի դեր-նախագահ Շէվգը էֆէնտի նոյն պաշտօնով Միտիլլի փոխադրուեցաւ և նմա յաջորդեց Միտիլլիի նախնական դատարանի դեր-նախագահ Ճէմալ էֆէնտի։

Բաբբերդի նախնական դատարանի դեր-նախագահ Վէհպի էֆէնտի, նոյն պաշտօնով Մալաթիա փոխադրուեցաւ և նմա յաջորդեց Մալաթիոյ նախնական դատարանի դեր-նախագահ Իպրահիմ էֆէնտի։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Թէեւ Նախարարաց Խորհուրդն ի նիստ հրաւիրեալ էր երէկ ի Բ. Դուռն, սակայն նիստն յետաձգուելով, Արտաքին գործոց և Դատական Վսեմ. նախարարք և խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտի Մեծ-Եպարքոսի պաշտօնատունն երթալով, մինչեւ իրիկուն աշխատեցան Ն. Բարձրութեան հետ։

Թուրքէ կ'իմանայ թէ այս մասնաւոր գումարման մէջ պատրաստուեր է մեծ Տէրութեանց ուղղելի նոր ծանուցագիրն որ Նախարարաց Խորհրդոյ այս աւուր նիստին պիտի ներկայացուի ի հաստատութիւն։

Խօսք կայ թէ Պուլկարիոյ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ցանոֆ դարձեալ ի Կ. Պոլիս պիտի գայ յատուկ պաշտօնով։

Փիլիպէէն կը գրեն թէ գաւառին իշխանութիւնք հրաման ստացեր են Սոֆիայէն, կրկնապատկել իրենց խիստ հսկողութիւններ այն անձանց վրայ որք պաշարման վիճակի կանոնաց կը հակառակին։

Հանրագրեր ներկայացուած են օտար հիւպատոսաց, խնդրելով որ իրենց կառավարութեանց ուշադրութիւնն հրաւիրեն Պ. Քարաւէլոֆի նախարարութեան կողմէ Արեւ. Ռումելիի մէջ ի գործ դրուած խստութեանց վրայ։

Հիւպատոսք ոմանք նպաստաւոր կերպիւ ընդունեցեր են այս հանրագրերն։

Փիլիպէէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն առ Մօնիթէօր, մարտ 13/25 թուականաւ.

Արեւ. Ռումելիի Երեսփոխանական Ժողովոյ անդամ Պ. Սէրաֆիմօֆ որ յԵւրոպա ուղեւորութիւն մ'ընելէ յետոյ, Բրզանլըք կը վերադառնար, հրաման ստացաւ անմիջապէս մեկնիլ Բրզանլըքէն և երթալ բնակիլ ի Լոֆչա (Պուլկարիա)։ Աւելորդ է ըսել թէ Պ. Սէրաֆիմօֆ կայծակնահար եղաւ այս հրաման առնելով, և բացատրութիւն խնդրեց. սակայն ազդարարուեցաւ նմա անմիջապէս հնազանդիլ աքսորանաց հրամանին, ինչպէս և ըրաւ։

Այս տեղ զրոյց կայ թէ Պ. Սէրաֆիմօֆ իւր ազգականներէն մին՝ Պ. Սալապաշէֆի մատնութեանց զոհ գընացած է։ Պ. Սալապաշէֆ դատական տնօրէն էր Ալէքօ փաշայի կուսակալութեան օրով, և Պ. Քարաւէլօֆի արբանեակներէն մին։

Ծանուցած ենք արդէն թէ Նէզավիսիմոսթ լրագիրը վերստին հրատարակուիլ սկսած է։ Այս թերթ ծայրէ ի ծայր լի է թշնամանօք ընդդէմ Ռուսիոյ զոր կ'անուանէ «մշտնջենական թըշնամին Պուլկարիոյ և Պուլկարաց»։ Նէզավիսիմոսթը կ'ամբաստանէ նաեւ զՍերպիա և Ռումանիա որք ցարդ արգելք եղան միութեան կատարման։ Այս թերթ, իւր մէկուկէս ամիս առաջ ներման արժանացաւ Պ. Քարաւէլօֆի շնորհիւ։

Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ, կըսէ Մօնիթէօր, Կատպան էֆէնտի ո՛չ եւս պիտի վերադառնայ ի Պուլկարիա։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՔ

Կառավարական պաշտօնատանց վերաբերեալ ինչ ինչ օրէնքները քննելու համար յանձնաժողով մը կազմուած է, որոյ անդամք են Պետական Խորհրդոյ անդամ Ֆերիտ պէյ, Տրոց վարչութեան ժողովոյ անդամ Հիւսնի էֆէնտի, Արտաքին գործոց նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի և մարդահամարի վերատեսուչ Թահսին էֆէնտի։

Կը յիշուի թէ Վեհ. Սուլթանի հրամանաւ գեղարուեստից ցուցահանդէս մը պիտի կազմուի մայրաքաղաքիս մէջ։

Այս ցուցահանդէսը կազմակերպելու համար մասնաժողով մը կազմուած է որոյ անդամք են Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարք և կայս. Թանգարանի տնօրէն Համտի պէյ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Իտալական նորընտիր դեսպան Պ. Կալվանիա, հակառակ նախորդ զեկուցմանց, այս շաբաթ օր միայն պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալ առաջին անգամ։

Միջօրէին, երկրորդ արարողապետ Ղալիպ պէյ պալատական հինգ կառքերով և բազմաթիւ հետեւորդներով դեսպանատուն երթալով, Ելտըզ առաջնորդեց զՊարոն Կալվանիա որուն կընկերանային դեսպանատան հիւպատոսարանի գլխաւոր պաշտօնեայք և իտալական պահակ շոգենաւու հրամանատարն ու սպայք։

Պալատան մէջ, Ումպէրթօ Թագաւորի ներկայացուցիչն ընդունուեցաւ զինուորական պատուով և արժանավայել մեծարանօք առաջնորդուեցաւ Գահոյից Դահլիճն ուր Վեհ. Սուլթանը՝ շրջապատեալ իւր քաղաքային և զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներէ, ընդունեց զնա սիրալիր կերպիւ։

Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա թարգմանի պաշտօն կը կատարէր։

Պարոն Կալվանիա իւր յանձնարարագիրը մատուցանելով, հետեւեալ բանախօսութիւնն արտասանեց։

«Վեհափառ Տէր

«Իմ Օգոստափառ Վեհապետս՝ Իտալիոյ Թագաւորը բարեհաճած լինելով անուանել զիս արտասովոր դեսպան եւ լիազօր ներկայացուցիչ Ձեր Վեհափառութեան քով, պատիւ ունիմ մատուցանել իմ արքայական յանձնարարագրերս որք կը հաստատեն իմ այս պաշտօնն։

«Այս հանդիսաւոր առթիւ, բարեբաղդ եմ որ կարող կը լինիմ Ձեր Կայս. Վեհափառութեան արտայայտել այն անկեղծ իղձեր զոր իմ Օգոստ. Վեհապետս՝ Ումպէրթօ Թագաւորն եւ իւր կառավարութիւնը կը տածեն վասն բարեբաստութեան եւ բարգաւաճման Ձեր տիրապետութեան, և այն փափագ զոր ունին տեսնելու երկուց կառավարութեանց միջեւ կեցած անկեղծ բարեկամութեան շարունակութիւնն և ամրապնդումն։

«Այս պաշտօն որ մասնաւոր կերպիւ ինձ յանձնուեցաւ, պիտի կատարեմ հաստատ համոզմամբ թէ այսու ծառայած պիտի լինիմ երկու երկիրներու շահուց և բարեբաստ պիտի համարիմ զանձս, եթէ պաշտօնավարութեանս միջոցին կարենամ գտնել նոյն օժանդակութիւնն և սիրալիր ընդունելութիւնը զոր Ձեր Վեհափառութիւն բարեհաճեցաւ շնորհել իմ նախորդիս»։

Վեհ. Սուլթանը պատասխանեց թէ բարեբախտ էր ընդունելով Իւր Կայսրութեան վաղեմի բարեկամ և դաշնակից տէրութեան մը ներկայացուցիչն, թէ Ինք պիտի ընէ ինչ որ կարելին է, եւս առաւել ամրապնդելու համար երկուց կառավարութեանց բարեկամական կապերն, եւ թէ Իւր բարձր օժանդակութիւնը պիտի նուիրէ անխափան պահելու համար այն լաւ յարաբերութիւններ զորս կայս. կառավարութիւնն ունեցած է Պ. Կալվանիայի նախորդին հետ։

Դեսպանն ապա Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց իւր հետեւորդներն որք սիրալիր ընդունելութիւն գտան։

Այս հանդիսաւոր ընդունելութենէ յետոյ, Պարոն Կալվանիա եւ իւր հետեւորդք դարձեալ պալատական կառքերով դեսպանատուն վերադարձան։

ՈՉԽԱՐԻ ՏՈՒՐՔԵՐԸ

Կը ծանուցուի թէ կայս. կառավարութիւնն որոշած է Օսմ. Կայս. Պանքայի ձեռքէն առնուլ ոչխարի տուրքերը զորս յանձնած էր նմա զանազան փոխառութեանց փոխարէն, եւ Պանքային թողուլ ցորենի տուրքերն որոց գանձման թուականն այնքան մօտաւոր չէ։

Ներքին գործոց Նախարարութիւնն այս նպատակաւ շրջաբերական մ'ուղղած է գաւառաց կուսակալներուն, հրամայելով որ ոչխարի տուրքերն այսուհետեւ գանձուին ի հաշիւ կառավարութեան եւ անոնց արդիւնքը Մալիէին ղրկուի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Մայրաքաղաքս հասած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ Աթէնքի Երեսփոխանական Ժողովն յարտասովոր նիստ հրաւիրեալ է յառաջիկայ ապրիլ 1ին, խորհրդակցելու համար այն փափուկ կացութեան վրայ յոր կը գտնուի երկիրը, պարագայից բերմամբ։

Հելլենական նաւատորմիղն այս պահուս կը գտնուի ի Բոլօ։

Պատերազմական նախարարն հրամայած է որ զինուորական նոր համախմբումներ տեղի ունենան սահմանագլխոյն վրայ։

Հելլենական աղբիւրներէ քաղուած լուրեր՝ որք միշտ նոյնիմաստ են, կը ծանուցանեն թէ հելլէն զինուորք մարտ 25 ին սահմանագլուխը պիտի անցնին։ Թէեւ յայտնի է թէ այս տեսակ լուրեր մեզ համար կարեւորութիւն չունին, սակայն չենք յուսար որ հելլենական կառավարութիւնն այս տեսակ ոգեւորութեան հակառակ ընթացքի մը մէջ գտնուելով մտահոգութիւն պատճառող կերպ մ'արծարծէ։ (*) (Թուրքէ)

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԴԱՏ ՄԸ
ՖԷՆԷՐԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

Նախորդ թիւերով առիթ ունեցած ենք խօսելու հանգուցեալ Կորչաքոֆ իշխանի որդւոյն և նորա կնոջ՝ Սթուրձա իշխանուհւոյն միջեւ ծագած դատին որ կը քննուէր Ֆէնէրի Պատրիարքարանին առջեւ։ Ծանուցինք նաեւ թէ Սինոդը իւր վերջին նիստերէն միոյն մէջ իրաւունք տուած է Իշխանուհւոյն, ամուսնալուծութիւնն արտօնելով։

Արդ, Մօնիթէօր իւր երէկի թուոյն մէջ ուշադրութեան արժանի հետեւեալ տողերը կը գրէ այս խնդրոյն վրայ որ մեծ աղմուկ յարուցած լինել կը թուի.

Սակայն ինչ վարանելէ յետոյ, Յունաց Պատրիարքն իւր ստորագրութեամբ վաւերացուց և երկու կողմանց յանձնեց այն դատավճիռ որ կ'արտօնէ Սթուրձա իշխանուհւոյն և Կոստանդին Կորչաքոֆ իշխանի ամուսնալուծութիւնն։ Իսկ ստորեւ կը հրատարակենք պատճէնն այն պաշտօնագրոյ որ [illegible] դժուարութիւններ պիտի յարուցանէ Ֆէնէրի Պատրիարքարանին առջեւ։

Հանրային խիղճն ապստամբած է այդ գործողութեան դէմ որ անօրինակ է Օրթոտոքս Եկեղեցւոյ տարեգրութեանց մէջ և ուրիշ բանի չպիտի ծառայէ այլ եթէ Արեւելեան Եկեղեցւոյ ազդեցութիւնը տկարացնելու։ Առանց Կ. Պոլսոյ Յունական Եկեղեցւոյն անձեռնհասութեան խնդիրն յարուցանելու, կրնանք հաստատել թէ այս գործին մէջ Սինոդին հետեւած դատավարութիւնը բոլորովին անկանոն էր։

Խնդրագրոյ մը վրայ, զոր ներկայացուցած էր մայրաքաղաքիս յոյն փաստաբաններէն մին իբր ներկայացուցիչ Կորչաքոֆ իշխանուհւոյն, Սինոդն առանց իսկ հրաւիրելու ամուսինն որպէս զի նորա առարկութիւններն ալ լսէ ի պատասխանի կնոջն ամբաստանութեանց, եւ հակառակ դատավարական ամեն կանոնաց, չորս քուէից որոշմամբ ձեռնարկեց քննել իշխանուհւոյն կողմէ յառաջ բերուած ամբաստանութիւններն ու փաստերը։ Այս փաստեր ոչ այլ ինչ են, կարծենք, բայց եթէ երկու վկայագրեր զոր տան երկու սպասաւորք ստորագրած են, ամբաստանելով իրենց տէրը։ Այդ երկու կեղծ վկաներուն ինչ կրօնի պատկանիլն իսկ յայտնի չէ. անոնք եւ ոչ իսկ օրինական երդումն ըրած են ո՛ր և է իշխանութեան առջեւ։ Հակառակ Սինոդին չորս անդամոց ընդդիմութեան՝ որք կը մերժէին նկատողութեան առնուլ իշխանուհւոյն խնդրագիրը, միւս չորս անդամք՝ որոց միացաւ նաեւ Պատրիարքն, երեք շաբաթ յետոյ ամուսնութեան լուծումը վճռեցին։ Պէտք է դիտել սակայն թէ Սինոդի այս մեծամասնութիւնը բոլորովին կեղծ էր, ըստ որում ամուսնալուծութեան ի նպաստ քուէ տուող անդամոց մէջ կը գտնուէր նաեւ Սէրէզի Մետրապոլիտն։ Այս եկեղեցական վերջերս Պրուսայի Մետրապոլիտ ընտրուած լինելով, չէր կրնար մասնակցիլ Սինոդի նիստերուն, ըստ Ներքին Կանոնագրի որ կը տրամադրէ թէ ո՛չ մէկ Մետրապոլիտ իրաւունք ունի բազմիլ Սինոդին մէջ, մինչեւ որ երեք տարի շարունակ չպաշտօնավարէ իւր առաջնորդական վիճակին մէջ։

Ցաւալի է արդարեւ որ այն ծանր պարագայից մէջ ընդ որս կ'անցնի այժմ Օրթոտոքս եկեղեցին, Սինոդի չորս անդամք՝ իրենց գլուխ ունենալով Պատրիարքն, այնպիսի պատճառներով զորս չենք ուզեր որոնել, ապօրինաւորութիւն մը գործած են, ոտնակոխ ընելով իրաւանց և արդարութեան սկզբունքն։

Տ. Յովակիմ Դ. Պատրիարքը մեծ վնաս պատճառեց իւր անձին և եկեղեցւոյն զոր պաշտօն ունի կառավարել, հետեւելով Սինոդի փոքրամասնութեան ձայնին։

Կ'իմանանք թէ ռուսական դեսպանատունն անցեալ շաբաթ օր Ֆէնէրի Պատրիարքարանին դիմեր է ամուսնալուծութեան վճռագրոյն մէկ պատճէնն ստանալու համար։

Աւասիկ այդ պաշտօնագրոյ թարգմանութիւնն։

«Ներկայ Պատրիարքական գրովս, կը հաստատեմք թէ Մառի իշխանուհին, դուստր Միշէլ Սթուրձայի՝ նախկին իշխան Մոլտավիոյ, հաւատարիմ զաւակ Օրթոտոքս Եկեղեցւոյն Արեւելից, ամուսնացած լինելով ընդ Կոստանդին իշխանին, որդի Աղեքսանդր Կորչաքոֆ իշխանին, կրօնքով Օրթոտոքս, ի Փարիզ, Ս. Աղեքսանդրի Օրթոտոքս եկեղեցւոյն մէջ, յ7 ապրիլի 1868, մեզ դիմած է 1886 յունուար 3 թուական և 659 թուահամար խնդրագրով մը և իւր ամուսնէն բաժանումն խնդրած է, օրինաց համաձայն պատճառներ յառաջ բերելով։

«Այս խնդրագիր մեր միջոցաւ յանձնըւած լինելով առ Ս. Սինոդն՝ որոյ կը նախագահէր մեր իսկ հաւանութեամբ՝ վերապատուելի Մետրապոլիտն Կիզիքոնի, սիրեցեալ եղբայրն մեր ի Քրիստոս, Տ. Նիկոդիմոս, ընդունեցաւ ինչ ինչ պատճառաբանութեամբք որք արձանագրուած են Ս. Սինոդի 1886 դեկտ. 13, 17 և 27ի նիստերու ատենագրութեանց մէջ։ Հետեւաբար վճռուեցաւ Մառի իշխանուհւոյն բաժանումն իւր ամուսնէն՝ Կոստանդին Կորչաքոֆ իշխանէն, որոշուելով միանգամայն որ, Պատրիարքական նամակաւ հրատարակենք զայս ամուսնալուծութիւն։

«Այսպէս, կը յայտարարեմք ներկայիւս, թէ Մառի իշխանուհին՝ դուստր Մոլտավիոյ նախորդ իշխան Միշէլ Սթուրձայի, բաժանուած է իւր ամուսնէն, Կոստանդին Կորչաքոֆ իշխանէն, որ բոլորովին օտար է այլ եւս նորա համար, և չկրնար ամուսնական կամ կենակցական յարաբերութիւն ունենալ նորա հետ։ Իշխանուհին կրնայ, եթէ ուզէ, վերստին ամուսնանալ ուրիշի մը հետ։

«Այս նպատակաւ, ներկայ ամուսնալուծական պաշտօնագիրս յանձնուեցաւ Մառի իշխանուհւոյն։ Ի հաստատութիւն որոյ, կ'ստորագրեմք ևն։

7 մարտ 1886 (Հ. Տ.)

Սոֆիայի հելլենական նորընտիր գործակատար Պ. Ֆիլօն Ռանկապէ երէկ առաւօտ Աթէնքէն մայրաքաղաքս հասաւ և այսօր իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի։

Յառաջագոյն ծանուցինք թէ առեւտրական դաշնագրոց կնքման համար իտալական և աւստրիական պատուիրակներն իրենց կառավարութիւններէն հրահանգ խնդրելու պէտքն զգացեր էին։ Կը ծանուցուի այժմ թէ յիշեալ երկու պատուիրակք նպաստաւոր պատասխան ստացած են իրենց կառավարութիւններէն, որով գրեթէ բոլոր տէրութիւնք համաձայնած են այս խնդրոյն վրայ։

Կրէտէէն մարտ 10/22 թուով կը գրեն առ Մօնիթէօր.

Կ'ենթադրուէր թէ Պուլկարիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ հաշտութեան կնքումէն յետոյ, յունական խնդիրն՝ որ հանրային ուշադրութիւնը կը գրաւէ, գոհացուցիչ երեւոյթ մը պիտի ստանար և թէ եւրոպական նաւատորմերն որք քառասուն օրէ աւելի է Սուտայի ծովախորշը կը գտնուին, պիտի մեկնէին Կրէտէի ջուրերէն։ Դժբաղդաբար, կ'երեւի թէ սերպօ-պուլկարական հաշտութեան դաշնագիրն ո՛ր և է ազդեցութիւն չունեցաւ Աթէնքի դիւանագիտաց վրայ. և միացեալ նաւախումբք ո՛չ միայն չեն խորհիր մեկնիլ Սուտայի հոյակապ նաւահանգիստէն, այլ և նորանոր նաւեր ալ կը հասնին։ Այսպէս ամսոյս 7/19ի ուրբաթ առաւօտուն Մալթայէն աստ հասաւ անգլիական Թէնտըրըր զրահաւորն անգլ. նաւատորմին միանալու համար։ Այդ նաւու մէջ կը գտնուի Կալլէսի իշխանին կրտսեր որդի Ճորճ իշխանն որ ծովային տեղակալի աստիճան ունի։ Նոյն օրը ժամանեց նաեւ աւստրիական Բլա փոխադրանաւն որ ածուխ և պաշար բերաւ աւստրիական նաւատորմին համար։

Ժամանակէ մը հետէ մեծ ոգեւորութիւն կը նշմարուի երեսփոխանական մօտաւոր ընտրութեանց համար, վասն զի Ընդհ. Ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ ամսոյ մէջ։ Երեսփոխանական բազմաթիւ նոր ընտրելիք ներկայացած են այս տարի եւ ժողովոյ վիճաբանութիւնք բաւական աղմըկալից պիտի լինին։

Ամերիկեան դեսպան Պ. Ֆօքս այս կիրակի առաւօտ իւր տիկնոջ հետ մայրաքաղաքս հասաւ Պիրէէնէն։

Մինչեւ իւր երէկի Թուղով ծանուցած էր թէ սերպօ-պուլկարական հաշտութեան բանակցութեանց օսմանեան պատուիրակ Մատիտ փաշա մայրաքաղաքս հասնելուն, Թէքէի (Փոքր Ասիա) կառավարիչ անուանուեր է ։ Այս աւուր Թուղթէ բոլորովին կը հերքէ այս լուր զոր անհիմն կը համարի ։

Ելմտական Նախարարութիւնն ուզելով դիւրութիւն ընծայել Սպարապետի Դրան զինուորական ծախուց, որոշեր է որ կառավարական հասութից մէկ քանին ուղղակի Սպարապետի Դրան գանձուն յատկացուին ։

Կ'ըսուի թէ Իւսկիւտարի կառավարիչ Պահրի փաշա երկաթուղւոյ մը հաստատման ծրագիրը մատուցեր է կայսերական պալատան դիւանատան։

Այս երկաթուղւոյ գիծը պիտի հաստատուի Իւսկիւտարի մէջ և պիտի տարածուի շրջակայքը ։

Կը պատմուի մեզ թէ երկու օր առաջ Բերա, Վալիտէ Չէշմէի կողմերն, առաւօտեան ժամ 1 ին, քանի մը մարդիկ կը յարձակին կօշիկ ներկող ծերունի հայու մը վրայ որ կը կասկածէին թէ քիչ շատ հարստութեան տէր է ։ Եւ արդարեւ չարագործք գետին կը տապալեն ծերունին եւ գրպանները խուզարկելով երեք հարիւր [illegible] գումար մը կը գտնեն, զոր յափշտակելով կը փախչին ։

Ծերունին ի վերջոյ պատմած է վինքը հարցաքննողներուն թէ այդ գումարը դիզած էր իբր երեսուն տարիէ հետէ կօշիկ ներկելով փողոցներուն մէջ եւ կը պատրաստուէր մօտ օրէն հայրենիք վերադառնալ ։

Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տրապիզոնի կուսակալ Սուրուրի էֆէնտի երէկ իւր պաշտօնատեղին հասեր է ։

Րէժիի դէտերու յատուկ շոգենաւն երէկ Մարմարայի բացերը ցիկանաւ մը գըրաւեց որուն մէջ 2,000 օխա ծխախոտ կը գտնուէր ։

Վեհ. Սուլթանի լուսանկարիչ հանգուցեալ Պ. Վասիլ Գարկօբուլոսի յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ ։

Յուղարկաւորութեան ծախքը վճարուեցաւ կայս. անձնական Գանձուն կողմէ ։

Տպագրական Տեսչութիւնն այս աւուր Թուրք լրագրաց միջոցաւ պաշտօնապէս կը հերքէ Պէրութի արաբական լրագրաց հրատարակած այն լուր, թէ փաստաբան Ճիպրայէլ Կարիւր էֆէնտի Իւլայի առաջին աստիճան և Բ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան ստացած է ։

Մայրաքաղաքիս Փրանսական դեր-հիւպատոս Պ. Բօլ Պլան առժամեայ կերպով Հանեայ հիւպատոս անուանուած է ։

Դեղավաճառ Վէնսան էֆ. Գասապեանի յօրինած ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՋԵՐՄԱԶԱՓԻ գինն է 12 ղրուշ եւ ոչ թէ 15, ինչպէս երէկ գրուած էր տպագրական սխալով մը ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կը տեղեկանանք թէ Արեւելեան երկաթուղիք յառաջիկայ ապրիլ 1էն (Ն. Տ.) պիտի փոխեն իրենց այժմեան ուղեցոյցը Պոլսէն Ադրիանուպոլիս, Փիլիպէ, Տէտէաղաճ, Եամպօլու երթեւեկութեանց համար, և աւելի արագ պիտի երթեւեկեն ։ Պոլսէն Ադրիանուպոլիս, և փոխադարձաբար, ուղեւորութիւնն այսուհետեւ պիտի կատարուի տասնմէկ ժամու մէջ ։ Նմանապէս ապրիլ 1էն նոր փոփոխութիւնք պիտի մտցուին Պոլսէն մինչեւ-Քիւչիւք-Չէքմէճէ երթեւեկող կառախմբոց ուղեցոյցին մէջ ։

Այդ նոր ուղեցոյցերը պիտի հրատարակենք ընդհուպ մեր չորրորդ երեսն ։

ԼԱ ՄԱՆՀԱՅՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ
Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ
Տ. Լըղը եւ Վիքթոր որդի

Կ'ապահովագրեն ամեն կտորներ և ծըրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմս, գոհարք եւ, յանձնուած ամեն ազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց ։ [illegible] ապահովագրութիւնք [illegible] Մանհայմ [illegible] դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանք ։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառախմբով, և մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեալ ապրանքներ ։

Գներն և պայմաններն յոյժ չափաւոր ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ.

Պ. Պ. ԼԸՂԸ ԵՒ ՎԻՔԹՈՐ ՈՐԴԻ

Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանհայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Լոնտոն, 29 մարտ.

Թայմզ հեռագիր մը կը հրատարակէ ծանուցանող թէ աֆղանեան սահմանագլխին գծման աշխատութիւնք դադրեր են, ռուս պատուիրակաց յարուցած դժուարութեանց պատճառաւ։

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼՔ Ի ՊԵԼՃԻԱ

Պրուսէլ, 29 մարտ

Շառլըռուայէն հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ գիշերը խաղաղ անցած է։

Բազմաթիւ անձինք ձերբակալուեցան, որոց մէջ կը գտնուին շատ Գերմանացիներ։

ՖՐԱՆՍ. ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Փարիզ, 29 մարտ

Էնի նահանգին ընտրական յանձնախումբը միաձայնութեամբ երեսփոխանական ընտրելի կարգեց զՊ. Հանօթօ, Ֆրանսական գործակատար ի Պոլիս ։

Որովհետեւ Պ. Հանօթօ արձակուրդով պիտի մեկնի Պոլսէն, գործակատարի փոխանորդութիւնն, մինչեւ ցվերադարձ Նոայլի մարգիզին, յանձնուեցաւ Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպանատան նախկին խորհրդական կոմս Մոնթոլոնի ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱՆ

Ղալաթիա, 16 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ (պայքայի)	110 7/8
3 » » (վճ.)	110 1/2
3 » Բարիզի » (պայքայի)	22 75
3 » » (վճ.)	22 82 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

	Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէրի Գ. կ.)	15 32
Պօրսային գոցուելէն վերջ » »	15 31
Բերայի մէջ » »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ » »	15 33
Բարձրագոյն գին »	15 33
Նուաղագոյն »	15 32
Ես օրին »	15 33
Փոխառութիւն 1858) 1862) A. Սէրի Ս. կ.	23 30
» 1860) 1863) 1872) B.	15 05
» 1865) 1869) 1873) C.	15 33

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	75 27 1/2
Այս առտու բացուեցաւ Գ. կ.	75 22 1/2
Կէս օրին	75 22 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմանեան Պանքային Գ. կ. Անգլ. Լ.	3 16
Քրէտի Ժէնէրալ » Օսմ.	6 5
Պանք տը Գոնս » »	4 20
Ճօ. Շանժ է վալէօր » »	3 15
Թրամուէյ » »	280
Բումելիի երկաթուղի Ֆր.	37 50
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ »	—
Բաժնեթուղթ Լոտերիի »	52

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 29 Մարտ, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	100 3/8
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 9/16
» » » գոցուեցաւ	14 3/8
» » » Ա.	24 1/4
» » » Բ.	15 1/4
» » » Գ.	14 3/8
Օթօման 1871	71 1/2
Փոխառութիւն 1877	85
Պանք Օթօման	11
Թուրքական փոխառ. 1873	98 1/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	68 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	93 1/8
Տայրա Սանիէ	70 5/8
Դօմանիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	93
Հունգարական պարտաթուղթ 4%	— —
Ձեռնարկութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 29 Մարտ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 95
Օսմանեան երկաթուղի	18 20

Բարիզ, 29 Մարտ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 80
» » 3 %	80 35
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 50
» » գոցուեցաւ	14 42 1/2
» » Սէրի Բ.	15
» » Գ.	14 30
Օսմանեան երկաթուղի	36
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	527 50
Քրէտի Լիոնէ (դրն. կարած)	518 75
» Ֆօնսիէ	1342 50
Բաժնետոմս Լոտրի	1220
Սուէզի ջրանցք	2102 50
Ռուսական 5 % 1877ի	100 1/8
Իտալական Ռանթ	97 30
Եգիպտական միացեալ	343 75
Սպանիական (արտաքին)	57 5/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	350
5% Հելլենական	254 37 1/2
Չէք Լոնտրայի վ. գ.	25 16

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 29 Մարտ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 80
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ	14 45
Եգիպտական	343 75

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաթումից մեզ գրում են, որ այդտեղի սակաւաթիւ հայ երիտասարդութեան մէջ մեծ համակրութիւն գըտաւ Գամառ-Քաթիպայի 35 ամեայ յոբելեանը տօնելու առաջարկութիւնը ։ Պաթումից մեզ գրում են և այն, որ այդ տեղ եղանակը այժմս կատարելապէս գարնանային է. մանուշակները մի ամսի չափ է արդէն որ բացուել են, իսկ այժմ ծառերի վրայ էլ սկըսած են ծաղիկներ երեւալ։

Դօնսկայա Պչելա լրագրում կարդում ենք հետեւեալը. «Կիրակի, 16ին փետրվարի, Նոր-Նախիջեւանի Առեւտրական կլուբի դահլիճում, կայացաւ մեր յայտնի հայոց բանաստեղծ Ռաֆայել Պատկանեանի երեսուն և հինգամեայ յոբելեանը տօնելու նպատակով կազմուած յանձնաժողովի անդամների ընտրութիւնները ։ Ընտրուեցան 1. Քաղաքագլուխը, 2. Ցակոբ Խըլտչեան, 3. Սերաֆիմ Ցարութիւնեան, 4. Խրիստափոր Զոլոտուչեան, և 5. Մինաս Բալաբանեան։ Այդ անձինք յօժարութեամբ ընդունեցին հետեւեալ պարտաւորութիւնները. Ա. աշխատել կառավարութիւնից թոյլտուութիւն ըստանալու բանալ մի մասնաժողով, բանաստեղծի հայրենիքում, Նոր-Նախիջեւանում, նրա յոբելեանը տօնելու, Բ. հաւաքել ստորագրութեամբ նուիրատուութիւններ այլ և այլ պետութիւններում ապրող հայերից, Գ. մշակել յիշեալ յոբելեանը տօնելու ծրագիրը, Դ. նոյնպէս ապահովացնել թէ իրան բանաստեղծի և թէ նրա ընտանիքի ապագան ։ Ամբողջ սրտից կատարեալ աջողութիւն ենք ցանկանում գործին ձեռնամուխ եղողներին։

Ասում են որ Կովկասի կառավարչապետ Իշխան Տօնդուկով-Կորսակոֆ մինչեւ ապրիլի 20 կը ժամանէ Թիֆլիս։

Փեբրվարի 27ին Փօթիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցում հանդիսաւոր կերպով կատարուեց հանգուցեալ Յովսէփ Մուրադեանի հոգեհանգիստը ։ Հանգուցեալը Մելքիսեդեկ Մուրատեան եպիսկոպոսի եղբայրն էր, երկար ժամանակ համ նօտարիուս էր, համ բանկի հաշուապահ էր Փօթիում և կարողացաւ ձեռք բերել բաւական կարողութիւն ։ Հանգուցեալը կտակեց իր ազգականներին մի քանի հազարներ, իսկ 7000 րուբլն էլ Կովկասեան հայոց Բարեգործական ընկերութեանը, որ և պատուիրեց գերեզմանաքար հանգուցեալի գերեզմանի համար։ Թղթակիցը գրում է մեզ, որ հոգեհանգստին ներկայ էր մեծ բազմութիւն, որ բաղկացած էր թէ հայերից և թէ օտարազգիներից ։ Հոգեհանգիստը կատարում էր Բօլթայիսի քահանայ Եարալեանց, որ հանգուցեալի արժանաւորութիւնները նկարագրելուց յետոյ, յորդորեց հասարակութեանը բանալ Փօթիում հայոց Բարեգործական ընկերութեան մի ճիւղ։ Քանի չափ անձինք անմիջապէս յայտնեցին իրանց համակրութիւնը յիշեալ ընկերութեան ճիւղի անդամներ գրվելու ։

Հայոց Բարեգործական ընկերութիւնը խնդրում է մեզ տպել հետեւեալը։ «Ցանուանէ Հայոց Բարեգործական ընկերութեան Կովկասում, ի 27 անցեալ փետրուարի դրուեցաւ Փօթի քաղաքի հայոց գերեզմանոցում բարեյիշատակ Յովսէփ Մուրադեանցի գերեզմանի վրայ Վէմ-Յիշատակարան այսպիսի արձանագրով. «Յովսէփ Մուրադեանցին՝ Կովկասեան Հայոց Բարեգործական ընկերութիւնից»։ Հանդէսը, ի ներկայութեան տեղւոյն հայ հասարակութեան և այլոց, կատարուած է վայելուչ շքով՝ —կրօնական պաշտաճաւոր ծէսով և գեղեցիկ ատենաբանութեամբ ։ Ընկերութեան խորհրդի հրաւիրմամբ այդ հանդիսում ընկերութեան ներկայացուցիչն էր գնդապետ Ալեքսանդր Մելիք-Հայկազեան, իսկ ծիսակատարը արժանապատիւ տէր Դաւիթ աւագ քահանայ Եարալեանց՝ Բօլթայիսից։ Գրաւուած արժանապատիւ հօր ատենաբանութիւնից՝ շատերն անդամակցել են նոյն օրն ընկերութեան, իսկ մեծապատիւ գնդապետի ի պատիւ ընկերութեանս և ի ներշարանս յիշատակի բարերար հանգուցելոյն արած հիւրամեծար կոչունքում՝ բարեմաղթութեան նուիրական թասով կոչնականք ցանկացել են ծաղկումն եւ բարգաւաճումն ընկերութեանս ։»

(ՄՇԱԿ)

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՊՐԻՆՑ ՄԻՒՐԱՏԻ ՄԱՍԻՆ

(Շար. երէկի թուոյն և վերջ)

1846 Թուականին ես 18-20 տարեկան տղայ էի. Թէպէտ դերձակի մօտ աշակերտութեան էին տուած ինձ, բայց խելքս բնաւ արհեստի վրայ չէր. ուսմունքս էլ մի շատ թարս (խոտ) մարդ էր ։ Մինչեւ կիրակէ օրը համնելը հոգիս դուրս կ'գար. այդ օրը կանուխ առաւօտ պանիր հացը գրպանս դրած կ'երթայի Խան-Քենդի (*) զօրաց վարժութիւնները թամաշայ անելու (դիտելու). զօրաց գլխաւորը այդ ժամանակ գնդապետ Ռէշօտն էր, որ յետոյ շատ կռիւների մէջ գտնուեցաւ ։ Զօրաց հանդէսի ժամանակ մի օր Ռէշօտի հետ երկար մօրուքաւոր եւ մի նոր տեսակ մունդիր (մունդիր ռուսերէն նշանազգեստ կը նշանակէ) հագած մի մարդ տեսայ ։ Կերպարանքից ու բոյից — բուսաթից կը տեսնուէր որ նա ղարաբաղցի է, բայց մունդիրը բոլորովին ռուսի մունդիր չէր ։ Շատ հետաքրքրուեցայ իմանալու թէ ո՞վ է այդ մարդը, որ տեսքով արդէն 50-60 տարեկան պիտի լինէր ։ Ամեն բան շուտով իմացայ եւ հիմայ ասեմ թէ ով էր նա ։ (Այստեղ Լազարեվը կանգ առաւ փոքր ինչ ու շարունակեց ։) Նա իրօք ղարաբաղցի էր, անունը Ռոստամ։ Գիտես որ Մելիքների իշխանութիւնը Ղարաբաղում վերջանալուց յետոյ, Ղարաբաղի կտրիճները չիմանալով թէ ուր տեղ իրանց հինարը (քաջութիւնը) ցոյց տան, գլուխ վեր առած ամեն տեղ կ'երթային, որ տեղից պատերազմի փողի ձայն կը լսէր. կ'երթային Ռուսաստան, Պարսկաստան եւ նաեւ Թուրքիա ու Եգիպտոս զինուորական ծառայութիւն մ'ընելու ։ Շատերը դոցանից մեծ մեծ աստիճանների կը հասնէին, մանաւանդ Պարսկաստանի մէջ։ Եգիպտոս գնացողները Մամելուք զօրաց մէջ կը մտնէին ։ Այդ Մամելուքներից մինն էր ահա վերոյիշեալ Ռոստամը ։

Երբ Բոնապարտը դեռ զօրավար Եգիպտոս գնաց ու այդ երկիրը տիրեց, Մամելուքներից մօտ տասը Ղարաբաղցի ներկայացան Բոնապարտին ու խնդրեցին որ իր բանակի մէջ ընդունէ իրանց ։ Դորանցից մինն էլ Ռոստամն էր։ Ռոստամի իր պատմելով ո՛րչափ մեծ եղաւ դոցա զարմանքը, երբ տարան իրենց մի գեներալի մօտ, որին հետները հայերէն խօսեց եւ ասեց որ յիշեալ հայ Մամելուքները իր քով պիտի մընան կրօնքով եւ ազգով իր հետ մէկ լինելով ։ Եւ այդպէս մնացին ու մնացին մինչեւ Բոնապարտի կայսր դառնալը, աշխարհք գրգեգնելը ու Վատերլօյի տակ ջարդուիլը, որից յետ միւսերը ով գիտէ ուր մնալով, Ռոստամը տունը ու ընտանիքը Ֆրանսիա թողնելով, յետ է դառնում իր ծննդավայրը, Ղարաբաղ, կեանքի վերջերը հայրենիքում անցնելու համար ։

Բայց ո՞վ էր Մամելուքների հանդիպած հայերէն խօսող հայազգի գեներալը. ո՞ր տեղից եւ ինչպէս Ֆրանսիա ընկած էր ու զօրապետութեան աստիճանին հասած, ահա նորա մասին Ռոստամի Ղարաբաղում պատմածները ։

* *

Դա Միւրատ զօրավարն էր Աժտարխանցի Մուրատեան գերդաստանից ։ Հայրը լինելով վաճառական, Մակարիա եւ Մոսկվա գնալիս միշտ հետը կը տանէր Յովակիմ անուն իր փոքրիկ տղան, ինչպէս որ այդ սովորութիւնը կայ մինչեւ հիմայ եւս ։ Մի երկու անգամ մայրաքաղաք գնալուց ու գալուց յետ Յովակիմի վրայ յանկարծ մի խենթութիւն է գալիս. փոխանակ արշինը ձեռին հօր խանութի մէջ ապրանք չափելու, նա գնում է օրն ի բուն զօրաց մէջ ժամփառում աչքերը միշտ յառած օֆիցերների թուրի ու նշանազգեստի վրայ ։ Հայրը տեսնելով որ խրատը որդու գլխին գայլի աւետարան կարդալ է, խիստ միջոցների է ձեռնարկում, որոնց վերջը այն է լինում որ մի օր Յովակիմը խոյս անյայտանում է թողնելով ոչինչ հետք իր կորստեան ։ Անցնում են տարիներ եւ մոռացվում է կորած որդու յիշատակը ։ Սակայն Յովակիմը ո՛չ Վոլգա գետի ալեաց տակ է լինում եւ ո՛չ Թաթարաց ու Կալմըկաց հրոսախմբերի մէջ գերուած, այլ գլուխ վեր առած ո՞վ գիտէ ո՞րոնց հետ փախչում է ուղղակի Մոսկվա զինուորական ծառայութեան մտնելու համար։ Շատ աշխատելուց յետ չի յաջողում եւ վախենալով որ Մոսկվա մնալով իր հայրը կարող է գտնել ու զօռով տանել կրկին Աժտարխան իր համար ատելի խանութը, փախչում է ուրիշ տեղ և ընկնում է վերջապէս Վիէննա։ Հարիւր մէկ տեսակ տառապանքներ կրելուց յետ, վերջապէս ընկնում է մի պանդոկ ուր «պատուաւոր տեղ» է գտնում բիլարդօյի խաղի ժամանակ մօքէօրի պաշտօնը վարելով։ Այս տեղ է լինում Ֆրանսերէն սովորելը նորա առաջին վարժութիւնը ։ Եռանդոտ ու ժրագլուխ պատանին կամաց կամաց գինքը գտնելով, սկսում է հետամուտ լինել եւրոպական անցքերին, որոնց մէջ յեղափոխական Ֆրանսիան գլխաւոր դերակատարն է լինում։ Պատերազմի ձայնի յետեւից գնալով ընկնում Յովակիմը Ֆրանսիա ու գտնում վերջապէս իր ուզած ասպարէզը ։ Կռիւ դաշտերը անում են նորա առաջ լայն լայն այն դըռները, որոնց հասնելու համար բաղդը կանչում էր նորա Վոլգայի ափերից ։

Մամելուք Ռոստամի պատմելով 1812 Թուականին երբ Միւրատը Բոնապարտեան հեծելազօրաց գլխին մտնում է Մոսկվա, այդ քաղաքի համաճարակ հրդեհի ժամանակ, այնչափ ազդեցութիւն է անում վրան մանկութեան յիշատակը ու վաճառական հայ աղքատիկանոց վիճակը, որ դժոխային խառնուշփոթի մէջ միտն է բերում հայ մատուռ եւ նորա շուրջը պատսպարուած օտարական հայերը հրդեհից ազատելու հոգրով զօրք ուղարկած հրամայում է խնամել դոցա, իսկ յետոյ ինքը անձամբ գալով աղօթում է մատուռի մէջ ուր իր հօր մահը իմանալով արտասուում է իր համարիների մօտ ։

Նոյնպէս Ռոստամի պատմելով երբ Նէապոլիտանի գահից իջեցնելով հրացանի պիտի բռնէին նորան, երբ Կաթոլիկ քահանան եկաւ խոստովանեցնելու եւ հաղորդելու, Միւրատը ասած է քահանային թէ կրօնքով նա լուսաւորչական է ։

Նոյնպէս Ռոստամի պատմելով, Եգիպտոս և Եւրոպա, երբ Բոնապարտին Արեւելքցի դեսպանութիւններ կը ներկայանային, նա կ'ուղարկէր միշտ Միւրատի մօտ, ինչպէս այդ լեզուաց տեղեակ մարդու ։

Իսկ գալով նորան թէ ապրինջ Միւրատի Ֆրանսիական կենսագրութեան մէջ մի խօսք անգամ չկայ նորա հայ լինելու մասին, այլ ասուած է սոսկ թէ նա Ֆրանսիայի չգիտեմ ո՛ր անկիւնում ծնուած մի Ֆրանսիացու տղայ էր, ինչ զարմանալու բան կայ դորա մէջ, երբ դեռ երէկուան իշխան Մադաթովի ռուսական կենսագրութեան մէջ մի խօսք անգամ չկայ նոյնպէս նորա հայ լինելու մասին։ Միթէ դա ապացո՞յց է թէ նա հայ չէր ։ Վերջապէս մենք վճռապէս չենք պնդում թէ մեր մէջ բերած աւանդութիւնները հերիք են անհերքելի փաստ լինելու Միւրատի հայ լինելու մասին. ո՛չ, բայց միւս կողմից էլ կը համաձայնիք ընթերցողք որ Մամելուք Ռոստամի պատմածը երազի մէջ տեսած մի ցնորական վէպ չէր կարող լինել։ Եթէ այդպէս էր, նոյն վէպը նա կարող էր գտնել Ֆրանսիական անուն կրող մի այլ զօրավարի համար հնարել, այլ ո՛չ բարսական հաւանական հայկական անուն կրող Միւրատի։ Միւս կողմից էլ ինչպէս բացատրած, որ Յովակիմ Միւրատի հարազատ թոռը պրինց Աշիլ Միւրատ 1868 Թուականին եկաւ Թիֆլիս ու ցանկանալով տեղացի մի ազնիւ հետ ամուսնանալ, կնութեան առաւ Վրաց իշխան Դադեանների աղջիկը։ Ի՞նչ մղեց արդեօք պրինց Աշիլ Միւրատին Կովկաս. արդեօք տոհմական աւանդութիւնները մաս չ'ունէին սորա մէջ։ Բացի այդ ամենը նոյն իսկ պրինց Յովակիմ Միւրատի պատկերը մեծութեամբ խիստ կասկածելի հայկական քիթով բաւական վկայութիւն է տալիս յօգուտ նորա ո՛չ-Ֆրանսիական ծագման։ —Այսպէս թէ այնպէս, ի կատարի ունենալով որ ամեն մի ազգի մէջ պտտող աւանդութիւնները նորա պատմութեան մի մասն են կազմում, չուզեցինք մթութեան մէջ կորցնել Լազարեվից լսած աւանդութիւնը, որի կրկնութիւնը սակայն աւելի եմ ունեցած անձամբ լսելու նոյնպէս Կովկասեան բանակի մի երկու ծեր ռուս զօրականներից եւս ։ Գալով այդ աւանդութեան մանրազնին քննութեան, այդ կը թողնեմ Պոլսի այն ինքնակոչ պատմագէտների հոգացողութեան, որոնք իրանցից մի Եղիա մարգարէ ձեւացնելով, շատ դժգոհ են սրտի մէջ թէ Հռոմայ Պապը ինչո՞ւ իրանցից առաջ վինքը անսխալական կը հռչակէ . . . ։

Ի վերջոյ չմոռանանք յիշելու եւս որ վերոյիշեալ Մամելուք Ռոստամի հարազատ թոռը Ֆրանսիական այժմեան մինիստր-րեզիդենտն է Թունուզի մէջ, որի ստուգելը գոնէ այնչափ դժուար չէ, որչափ Միւրատինը ։ Եւ եթէ մի հայու զաւակ կը լինի մինիստր, ինչո՞ւ նոյն կառավարութեան մէջ մի այլ հայու տղայ չի կարող զօրավար դառնալ ։

ԳՐԻԳՈՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

9 Մարտ 1866
Պերա

(*) Խան-Քենդը Ղարաբաղից եօթն վերստ հեռաւորութիւն ունեցող բանակատեղի է, ուր մի գունդ զօրք կը մնայ մինչեւ այսօր եւս ։

Օ. ԲԱՆԹԷՈՆ
ԴԱԼՂԱՕՂԼՈՒ
ԵՂԲԱՐՔ

Գալֆօբուլօ Եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ իրենց վաճառատունը փոխադրուած է Կալաթա Սէրայի դէմ, թիւ 206, նախկին «Կրօմպագ» վաճառատունը ։

Այս առթիւ, ամեն մետաքսեղինաց, թաւշեղինաց, ճերմակեղինաց և ուրիշ առարկայից գինները մեծապէս զեղչուած են ։

20—20

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ երզադ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ եւիզ պին գըյէ Թրիէօթէ Թօրպա չէքէրինին չէրայիթի մուգարրէրէսի իլէ պէհէր գըյէսի ճէտուէլ իքի ղրուշ օթուզ բարայա վէ պին սանտըգ Ամէրիգա կաղըտն պէհէր սանտըղը օթուզ պէր պուչուգ ղրուշա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, ինչպէ մարտը բուլմինին եիրմի իքինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիյի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի իւչիւնճիւ կիւնի սալըլ թէզագիւրը իւէն վիյաթընտան եւվէլ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իխտա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

17 մարտ 1886

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ արփա անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան էլլի պին գըյէ քիյահըն չէրայիթը մուգարրէրէսի իլէ պէհէր գըյէսի ճէտուէլի օթուզ բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ ինչպէ մարտը բուլմինին եիրմի իքինճի ճումա իրթէսի կիւնի գարարը գաթիյի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի իւչիւնճիւ կիւնի սալըլ թէզագիւրը իւէն վիյաթընտան եւվէլ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իխտա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

17 մարտ 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ երզադ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ օլան իքի եիւզ պին գըյէտէն իւչ եիւզ պին գըյէյէ գատար գուրու ֆասուլեանըն չէրայիթը մուգարրէրէսի իլէ պէհէր գըյէսի ճէտուէլի քըրք պէչ փարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ ինչպէ մարտը բուլմինին եիրմի ալթընճը չարշէնպէ կիւնի գարարը գաթիյի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի եէտինճի փէնչշէնպէ կիւնի սալըլ թէզագիւրը իւէն վիյաթընտան եւվէլ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան իխտա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

17 մարտ 1886

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէչլինճի օրտուի հիւմայուն մէրքէզինտէ պուլունան վէ պուլունաճագլարը ճագ օլան ասաքիրի շահանէ իչիւն լիւզում օլան երզադտան կիւշթ վէ բուղտայ գըյէ սատէ վէ սօղան վէ հայվանաթ իչիւն լիւզում օլան սամանըն իխտասընա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթ ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

16 մարտ 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Էնգուրի Ալիօֆ չուհասը՝ արշընը ճէտուէլ պէչ պին, պէհէր արշընը ճէտուէլ դէօրթ պէչ ղրուշ ։

Չէհլիք կիւմէզ սագսօնիա չուհասը արշընը ճէտուէլ օն պին, պէհէր արշընը ճէտուէլ եիրմի պէչ ղրուշ ։

Քէթէն պէզի՝ արշընը ճէտուէլ պէչ պին, պէհէր արշընը ճէտուէլ պէչ ղրուշ օն փարա ։

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ տարաճխան անպարլարը իչիւն լիթթիխազ օլունան նիւմունէլէրինէ վէ չուրութը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն միւպայեա օլունաճագ իւզրէ մինագասայա գօնուլաճագ պալատէ մուրագգամ իւչ գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագգամալէրի իլէ Թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ օլուպ մարտը բումինին եիրմի տէօրտիւնճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն մինագասայը պիլիճրա մէքքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյի վէրիլէճէկինտէ իխտա իմթէկէ Թալիպ օլանլարըն վէ եիրմի պէչինճի սալը կիւնի եիւզտէ պէչ Թէնզիլի բաղիփ պուլունանլարըն մազամը սէրասկերի լէվազըմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

15 մարտ, 1886

2—3

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը հիւմայուն վարիտաթը ուսումիյէ խարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայետէ էրի իճրա օլունմագտա օլան աթիիւզզիքր մահլուլաթըն իչպու 1301 սենէսի շուպաթըն 17ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ տէն մարթըն 10ունճը բազար իրթէսի կիւնինէ տէկին 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իսէ տի վէ մահը մէզքիւրըն 10ունճը բազար իրթէսի կիւնինտէն մարթըն 17ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ միւզայետէի ինթիհայիէսի հուզուրը նէզարէթտէ սատըլ ցտան 10ա գատար պիլիճրա իրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 տահա զամմ վուգուպուլուր իսէ գապուլ օլունարագ անտան սօնրա քէյֆիյէթ թէվֆիգը իհթիզան գըլընաճաղընտան ըըյէթը մուխամմինէսինի է օչրինէ միւսամի թէէմին ագչէսի իլէ պիբաչէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաատ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 4իւնճի տէֆա լարագ իլան վէ իխթար օլունուր ։

• 49 • 15000 • —Շահզատէ պաշընտա մին Նուրէտտին մահալլէսինտէ Ճամիի րիֆ սօգաղընտա Արապաճը պաշը Շէճէէտտին էֆէնտի վագֆընտան Թէրբիէն 6 մէթրօ արսատէ 4 օտա վէ 2 սոֆա վէ գույու վէ օթուզ մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ ։

• 8 • 2000 • —Գասըմ բաշատա Ճամի քէպիր մահալլէսինտէ Ջիվիճիլէր սօգաղընտա Գասըմ բաշա վագֆընտան միւլքի վէ Հարէմէյն կէտիկէաթընտան կէտիկի մագ իւզրէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսա փէնգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ քեարկիր չէհրի 100 ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ պապ գալայճը տիւքքեանընըն միւլքին սիւլիւս հիսսէսի իլէ կէտիկինին 6 հիսսէ տէն 1 հիսսէսի ։

• 6 • 5000 • —Եէնիպաղչէտէ Գոճա Սինան բաշա մահալլէսինտէ Գըրըմ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատէ 3 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույու վէ 90 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ Հատիճէ խաթուն վագֆընտան ախշապ 1 պապ մէնզիլ ։

• 32 • 12000 • —Զարչըլի քէպիրտէ Մէհ ճան աղա մահալլէսինտէ Էօրիւճիւլէր գաբուսը սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիկէաթընտան Թէրպիէն տէօրթ պուչուգ մէթրօ արսատէ շէհրի 100 ղրշ. քիրայը քեարկիր պապ փէճճի տիւքքեանը կէտիկինին պիթիւնի ։

• 27 • 2000 • —Հօճա բաշատա Էվլատ զատէ մահալլէսինտէ Թիմուր գաբու էտրաֆ նէ ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիկէաթընտան Թէրպիէն 36 մէթրօ արսատէ 1 պապ պէյ պէր տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէ 14 սէհիմ հիսսէսի ։

• 6 • 8 • 3000 • —Էյրի գափուտա Մօլլա Աշգը մահալլէսինտէ Իպրահիմ պէյ սօգաղընտա մէրհում Հատիճէ Սուլթան վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատէ 4 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույու վէ 70 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ պիրպիրինէ մուլթասըգ ախշապ իքի պապ մէնզիլլէրին նըսֆ հիսսէլէրի ։

• 14 • 45000 • —Գալաթատա Շէհիտ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Գալաֆաթ էլէր ճատտէսինտէ մուգատաա գայըգխանէ վէ Ֆէվզի պէրպէր տիւքքեանը վէ էլլէ չէհրի 600 ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ թէր պիէն 144 մէթրօտա արսա տէբրօնինտէ օտայը միւշթէմիլ 1 պապ Թիմուրճը մագա զասընըն տէբրօնինտէ միւթէգըր նիզամ պէրպէր կէտիկինին 32 սէհիմ իթիպարը ի լէ 14 սէհիմի մահլիւթ վէ գուսուր 2 սէհիմ հիսսէսի տախի հիսսէտարը Թարաֆըն տան հիսսէի մահլիւթ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունաճաղը եանի մէզքիւր մագազա կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի ։

• 72 • 500 • —Սէրաճխանէ գուրպինտա Տիւլլէրզատէ մահալլէսինտէ Սէրաճխանէ ճատտէսինտէ չէհրի 6 ղրշ. քիրայը Այա սօֆիայի քէպիր վագֆընտան 1 պապ սէրա տիւքքեանը միւլքինին բուչ հիսսէսի մահ լիւթէն տիւքքեր բուչ հիսսէսի տախի հիսսէտարի մահլիւթ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունաճաղը ։

ՀՐԴԵՀԻ ու ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ընդ ՄԵՐԳԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ծիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուղղակի կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

·1·92·16000·—Թաթավլա գարխէյէսինտէ Թաթավլա քիլիսէսի արգա սօգաղը իլէ Թաթավլա չէշմէսի մէ յաանընտա Քէթխիւտա Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան Թէրքիէն 137 մէթրօ, արսատէ 7 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 նումէրօլու խանէտէ չէհրի 120 ղրշ. քիրալը մուգատաէմա 1 վէ էլէլէմ 2 պաշ ախչապ մէնզիլին պիւթինի։

·15·3750·—Էյուպտէ Սիւլէյման Սուպաշը մահալլէսինտէ Սու Թէրազիսի ճաատէսինտէ Խէվաճէ Սինան էֆէնտի վագֆընտան Թէրքիէն 60 մէթրօ արսատէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

·51·1666·—Իւսկիւտարտա Խէվաճէ Հիւսնա Խաթուն մահալլէսինտէ պէօյիւք խսկէլէ մէ յաանընտա Էվգաֆ կէտիկլէաթընտան Թէրքիէն 18 մէթրօ արսատէ չէհրի 110 ղրշ. քիրալը 1 պապ պէրպէր տիւքեանը կէտիկինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

·7·3000·—Թօփխանէտէ Սէֆէր քէթխիւտա մահալլէսինտէ Պօսթան իչի սօգաղընտա քեաթիպ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան Թէրքիէն 11 մէթրօ արսատէ չէհրի 150 ղրշ. քիրալը քեարկիր վէ Փէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ 1 պապ մաղազանըն 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

·14·3500·—Թահթա գալէտէ Թիմուրթաշ մահալլէսինտէ Գուլթուճըլար սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիկլեաթընտան Թէրքիէն 30 մէթրօ արսատէ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը 1 պապ գուլթուճը տիւքեանը կէտիկինին թըում հիսսէսի։

·3·15000·—Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Պայգուշ Չըգմազ սօգաղընտա ճէննէթմէքեան Սուլթան Ահմէտ Խանը Սալիս վալիտէսի Սուլթան վագֆընտան Թէրքիէն 128 մէթրօ արսատէ 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ չէհրի 450 ղրշ. քիրալը ախչապ 1 պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի։

·5·5000·—Հօճա բաշա գուրպինտէ Ֆէրէքի Հիւսէյին չէլէպի մահալլէսինտէ Նէօվպէթխանէ սօգաղընտա Պապիւսսաատէթ Աղասը Ռսպաս աղա վագֆընտան Թէրքիէն 76 մէթրօ 1 գըթա տիւքքեան արսասընըն նըսֆ հիսսէսի։

·36·38·15530·—Գալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա բաշա մահալլէսինտէ Քէմէր Ալթը ճաատէսի իլէ Շէրպէթխանէ սօգաղընտա Թէրքիէն 205 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 5 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 800 ղրշ. քիրալը 1 պապ կազինօ վէ 1 պապ մաղազանըն Ղալի Բիւլի փաշա վագֆընտան 18 հիսսէտէն այնը հիսսէսի իլէ Գամէր Խաթուն վագֆընտան օլան մահալլին 12 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

·6·15000·—Ճըղալ օղլունտա Չէգրի Գասըմ մահալլէսինտէ Ճըղալ օղլու ճատտէսինտէ Համիտ սօգաղընտա Թէրքիէն 76 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 2 օտա վէ իթթիսալինտէ 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ։

·56·15000·—Զարշուի քէպիրտէ Պէզէսթէն Չէննէճիլէր գարուսը ճաատէսինտէ Թէրքիէն եէտի պուչուգ մէթրօ արսատէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ հազըրճը տիւքքեանը։

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտաքի հիզատա պուլունան րագգամլար մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլէր սէնէլը միւզայէտէլէրինի միւտիմքետէ տիրլէր։

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարատին	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Դէյրա	2,600	Օրլանտօ	3,000
Դոնիզզէ	2,500	Օզըրանդօ	4,500
Դամէօ	2,100	Օդդօ	2,000
Դադօ	2,000	Բառիֆիք	1,200
Դօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիդօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Բիայթօ	4,400
Տրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սորէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիլօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քէլրօ	2,000	Իէտօ	1600
Քօֆօ	2,200	Զէպրա	3,000
Վէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Մաանոյ շոգենաւը, նաւապետ Միչէլ ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած պարպած և Օտէսա ուղեւորած է։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւնք կընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ԱԶԴ

Փ. Տ. Ֆանէթթօյի դրամատունը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ յառաջիկայ ապրիլ 1 ին Արքունի Փողերանոցին մէջ տեղի պիտի ունենայ Արեւելեան երկաթուղեաց արժէթղթոց [illegible] վիճակահանութիւնը.

500 Փէնք թղթոյ վրայ շահ.

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆ	600,000	Ֆրանք
1 բաժին	60,000	Ֆրանք
2 »	20,000	»
6 »	6,000	»
12 »	5,000	»
18 »	1000	»
& 450 »	400	»

Ամսոյս ամսական գինն է 7 1/2, կէսինը 3 և քառորդինը 3 գրուշ.

[illegible] կը ծախուին 75 ղրշ. ոսկեդրամ։ Որիշ Բոնդներ, որք նոյն պայմաններով 25 թիւ կը ներկայացնեն, կը ծախուին 37 1/2 ղրշ։

Այս կերպիւ գնողներն, 75 կամ 37 1/2 ղրուշ վճարելով, կրնան ի ձեռին ունենալ 50 կամ 25 թիւ մէկէն, բան մ'որ յոյժ կարեւոր և շահաւէտ է նոյն իսկ ամենէն նիհար քսակաց համար։

Դրամատունս յանձն առած է իր յաճախորդաց [illegible] ...

[illegible] թիւնները կը դարմանէ և առ ու ծախի ուրեն նոյն կենդանեաց առողջ կամ հիւանդոտ լինելէն հասկնալ ուզողները կը գոհացընէ։ Պէտք է դիմել Պոլիս Պահճէ-Գաբու Մէրհամէթճեան էֆէնտիի դեղարանը, կամ իւր բնակարանը Իւսկիւտար Պաղլարպաշի Աթա-պէյ փողոց թիւ 24։

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԻՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՄԻԱՅՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

Ղալաթիա, Կլաւանի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար Կ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Ամեն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան՝ Գործարանին նշանը։

ՁՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ.—ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

ԳՈՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ՐԻՒՑԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գաբու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա Ալէքսիատի խան Թիւ 20. 507

(ՇԱԲԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)
ՀԷՅՏՈՔԻ
ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ գիւտ մը, Գիտութեան յաղթանակները —Ելեկտրական հեռագիրք, Շոգի, Տպագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն ըրին լաւագոյն և իմաստնագոյն։ Այսպէս, թէպէտ սնհամար Գեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերագրելով հանդերձ անոնց, Տօքթոր Հէյտոքի գիւտը նսեմացուցած է անոնց ամենքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կ'անդամալուծեն աղիքները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և ախորժակ տալ այս արտակարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՕՔԹՕՐ ՀԷՅՏՕՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսն կատարեալ կանոնաւորութեան և ախորժակի մէջ, և միզքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրի, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնուի։

ՄԱՂՁՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՔ
1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տարածումն փքքախտի պատճառաւ։
3. Սրտացաւութիւն,
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերնին մէջ գէշ համ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն.
7. Գլխու ցաւ ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակսութիւն և մեծ յոգնութիւն.

Վերյիշեալ ամեն նշանները բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղին մէջ, եւ

պէտք է յիշել թէ մեծ կարեւորութիւն ունի սխալ կերպիւ չդարմանել հիւանդին ճիշդ կացութիւնը։ Պէտք է անմիջապէս

ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ մը հայթայթել, որ դեղահատի մը ամենէն սովորական ձեւէն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ եթէ դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, անմիջապէս կերպիւ կրնայ վերանորոգել փայծեղնի գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի է միշտ վստահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ շինելու համար Դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ մաղձոտութեան։ Մեծ հաւատ չունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի եւ շինեցի Դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խնութիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջլախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, ախորժակի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար, Տօքթոր Հէյտոքի Նոր փայծեղնի դեղահատերն ամենազդու դարման են։

Մէկ մի սրուակ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով.

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՁՐԻԱԲԱՐ առնուլ այս Դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ գրկեն իրենց անունն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմ մը գրկել «փայծեղնն եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տետրակին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուին ամենուն։

ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

Կը ծախուի ի Ղալաթիա, Գասթօրիտէսի դեղարանը, ի Պոլիս Քիւչիւքեան դեղավաճառանոցն և Նէգկէի։

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻ՛Ն —Կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն ընել որ Հ. Հ. Ֆրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահատները կեղծ են։

ԱԹԵՆՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօրէի միջև կանոնաւորական բանուկ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մենկրէլէ, որ մարտ 24 ին Մարսիլիայէն և մարտ 31 ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէրտէն։

Ուղեւորի և ապրանք փոխադրութեան

Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՆԻՈԹԻ ՐԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլի և Միջերկրականի միջև բանուկ շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէբթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սէսօսդրիս	3250	Ադլանդիք	1700
Թիպս	3250	Լօդիւս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինդա	800
Մարիօթիս	3250	Սեսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ. Մէյտանճըք փողոց, Ուիթոլլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ 51, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

515

ԲԱՐԲԵՐԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլ, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորական բանուկ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պըքս
Արարատ	2,500	Ռոճըրս
Արքադիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռեյլըս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Րումելիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

513

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամսը տասն հինգ անգամ կը բանին Լիվըրփուլի և Միջերկրականի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ադրիա	3,000	Մալթա	3,000
Ալէփփօ	3,000	Մորոքքօ	2,500
Պալդիք	2,500	Նանթ	2,500
Պրիթիշ Քուին	1,200	Բալմիրա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սիդիա	4,600
Տէմէրարա	2,500	Սարակօսա	3,000
Կալլիա	4,000	Սոմարիա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Ալէփփօ շոգենաւը, նաւապետ Մ. Նէյ, ապրիլ 3 ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ Գործակատար

Թիւ 1 Քիւչիւք Հաբիլի փաշա խան Ղալաթիա

511

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրփուլի և Սեւ-ծովու միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալգեռիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուեան	2500	Ֆլավիան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իդալիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէօպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիպեան	800
Տուբրոյ	700	Օֆորթոյ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճէրիան շոգենաւը, նաւապետ Լաուրանսոն, յառաջիկայ երեքշաբթի օր մարտ 30 ին Սամսոնէն աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Նէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քարվըր եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաճման և ընկ.
Մալդա, Ա. Քամիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկորտադօ.
Զմիւռնիա, Ջ. Ուիդօլ և ընկ.

512

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1886 Մարտ 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Մարտ 31

(Բաց ի կիրակէ օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջէ ելնող շոգենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

) 12 45 Բ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 17
) 1 30 Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. (Արնաւ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
) 1 45 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ Հիսար Պէպ. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 20
3 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար. Պէպէք. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 33
4 30 Եէն. Մեզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 17
6 15 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշպ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 25
8 15 Ա. և Բ. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ըմէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշիք. 34

Արնավուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւոց ժամերը

) 12 35 Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 21
) 1 20 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 25
) 2 — Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 21
) 2 45 Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 23
25 Արնավ. Գուրո. Օրթ. Պէշիք. 21
4 5 Պէպ. Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. Գապաթ. 2
11 5 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւոց ժամերը

) 12 35 Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. Գապթ. 33
) 12 50 Պէյգ. Բաշպ. Բ. Բ. Մահ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
) 1 25 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. 34
2 30 Պէօյ. Թար. Պէյգ. Բաշպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. (Գանտ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղ.) 32
) 2 30 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ. 2
3 30 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. (բաց ի ուրբաթէ) 34
4 15 Պէյգ. Բաշպ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 22
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար 21 (Ուրբաթ օրերը Բ. Բ. Մահ.)

10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23
11 5 Պէյլէրպէյիէն ուղղակի կամուրջ 22 (Բացի ուրբաթէ)
11 10 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 33

(Բաց ի կիրակէ օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

) 1 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Եէնիմ. 33
2 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պօյաճ. Ըմէն. Եէնի. Թար. Պէօյ. Եէնիմ. 17
3 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշպ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. 25
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Բ. Հիսար Պօյաճ. Իմիրկ. Ըմէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզր. Եէնիմ. և Գավագներ 20
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մեզար. Պէօյ. 34
10 35 Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մեզար. Եէնիմ. 32
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարպ. Եէնիմ. 20
11 40 Պէպ. Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. 22

կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

) 1 25 Ուղղակի Պէպէք 21
) 2 10 Ուղղակի Պէպէք 23
2 50 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 21
3 30 Ուղղակի Պէպէք 2
10 15 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
11 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Պօյաճըքէօյ 21
11 50 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 33
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 25

կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

) 1 55 Ուղղակի Գանտիլլի 2
2 45 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշպ. Պէյգ. (Ուրբաթ օրերը Բ. Բ. Մահ.) 22
2 55 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 34
9 25 Պէշիքթաշ. Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Բ. Բ. Մահ. Բաշպ. Պէյգ. Թար. Մեզ. Գավ. 17
10 15 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի 33
10 40 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. (Բացի ուրբաթէ) 22
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշպ. Պէյգ. 23
11 40 Գապաթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 31

) Այս նշանը կրող շոգենաւք Մարտ 17էն սկսեալ քառորդ մը առաջ պիտի երթեւեկեն։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
12 30	6 25	12 50	8 45
1 —	7 —	1 15	9 25 Պէշիք.
1 30	8 15 Պէշիք.	1 45	9 50
2 —	9 —	2 20	10 15 Պէշիք.
2 30	9 30	2 50	10 40 Գզ. *
3 5	10 — Պէշիք.	3 25	11 —
3 15 Ֆէրպօթ	10 25	4 15 Պէշիք.	11 25
3 55	10 50	5 —	11 50
4 5 Վոսփոր	10 55 Գզ.	5 35	12 5
4 30 Ֆէրպօթ	11 25	6 5 Պէշիք.	12 5 Գզ.*
4 45	11 40	7 —	
5 15 Պէշիք.	12 5	8 15	
5 50			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
12 30	6 25	12 25	6 20 Պէշիք.
1 —	7 —	12 55	7 —
1 30	8 10 Պէշիք.	1 25	8 15
2 —	8 45	1 55	9 — Պէշիք.
2 30	9 30	2 25	9 35
3 10	9 55 Պէշիք.	3 5	10 — Պէշիք.
3 55	10 25	3 45 Պէշիք.	10 35
4 40	11 —	4 35	11 15
5 15 Պէշիք.	11 35	5 10	1 50
5 50	12 5	5 45	12 5

* Այս երթեւեկութիւնք Հրեից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 11 ին)
1 50 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 20 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճաք (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը Ժ. 10 45 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՅԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Դան. —Օդը մրրկապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։